

**GK
LOVRET**

**PRIJEDLOG
PROGRAMA RADA**

2014

2018

“NE PLANIRATI ZNAČI PLANIRATI NEUSPJEH”

Benjamin Franklin (1706-1790)

Sadržaj:

Upravljanje i rukovođenje	2
1 Komunikacije	4
2 Razvoj GK Lovret	12
3 Dječja igrališta	29
4 Promet i promet u mirovanju	47
5 Kućni ljubimci	77
6 Recikliranje otpada	86
7 Kultura – zabava-sport	97
8 Kako?	99

SPLIT

**GK
LOVRET**

**UPRAVLJANJE I
RUKOVOĐENJE**

2014 ◀

2018

UPRAVLJATI ZNAČI RADITI STVARI ISPRAVNO,
PREDVODITI ZNAČI RADITI PRAVE STVARI.

(Australaska poslovice)

SPLIT

UPRAVLJANJE:

Donošenje odluka o postavljenim ciljevima i kontrola

RUKOVOĐENJE:

Vođenje aktivnosti koje dovode do ostvarivanja postavljenih ciljeva

UPRAVLJANJE PROJEKTOM:

Primjena znanja, vještina, alata i tehnika na aktivnosti projekta tako da se ostvare projektni ciljevi.

ŠTO JE UPRAVLJANJE PROJEKTOM – još?

To je kao upravljanje autobusom koji:

- je loše održavan,
- ima samo 10 lit goriva, a mora proći 1000 km,
- kasno je krenuo, ali mora stići na vrijeme,
- vozi putnike koji svi znaju bolje od vozača gdje treba stati, kojom cestom ići i koji traže da s ne vozi ni presporo niti prebrzo.

3

PROJEKTI SU NEUSPJEŠNI JER!

- ne postižu cilj(eve)
- prekoračuju predviđene troškove
- ne završe u okviru planiranog vremena
- ne postižu tražene rezultate ili učin

ŠTO JE UZROK NEUSPJEHA PROJEKATA?

- greške u koncipiranju projekta
- greške u upravljanju projektom, kao posljedica nesposobnosti voditelja projekta

Rješavanje problema !!??

**GK
LOVRET**

1. KOMUNIKACIJE

2014

2018

LJUDI KOJI JEDNI S DRUGIMA IMAJU POSLA,
JEDNI DRUGIMA I ZADAJU POSLA!

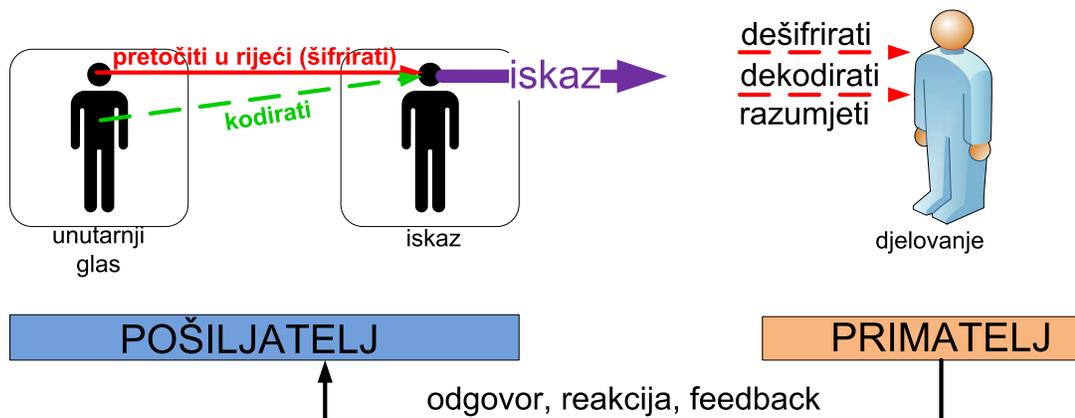
(Schulz von Thun, 1989)

SPLIT

Želimo li radnu klimu (jedan od glavnih čimbenika motivacije) potrebna je komunikacijska kultura:

- Umjesto suprotstavljanja, suradnja;
- Umjesto prikriivanja, transparentnost;
- Umjesto okolišanja, otvorenost;
- Iskrenost, umjesto izbjegavanja neugodnosti.

TEMELJNI PROCES U KOMUNIKACIJI

5

SELEKTIVNO DEKODIRANJE: Čujemo ono što želimo čuti!

SLUŠATI NE ZNAČI POSLUŠATI VEĆ ZNAČI SAZNATI!

KONFLIKT predstavlja temeljnu činjenicu našeg života koju ne možemo zaobići jer je svima ugoditi umijeće koje nitko ne zna. Zbog toga ga treba prihvatiti kao dio života.

**GK
LOVRET**

1.1. KOMUNIKACIJSKA OPREMA

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

Da bi se komuniciralo sa stanovnicima GK Lovret i međusobno nužan uvjet je postojanje odgovarajuće opreme:

1-Telefon

2-Mobitel na korištenje za predsjednika GK

3-Računalo

4-Fax

5-Skener

6-Kopirni uređaj

7-Oglasna ploča

**GK
LOVRET**

1.2. WEB STRANICA I E-MAIL

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivnemejere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

Angažirati mlade informatičare s GK Lovret ili u suradnji s informatičko službom Grada izraditi stranicu kao i zadužiti nekoga iz GK Lovret tko će istu ažurirati.

E-mail adresu koja će služiti građanima za komunikaciju s vijećem GK Lovret kao i raspored i način odgovora na upite i prijedloge građana.

1.3. PUBLICITET I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

Iznaći kako i na koji način raditi odnose s javnošću kao i publicirati aktivnosti vijeća GK Lovret pomoću pisanih i elektronskih medija!

**GK
LOVRET**

**2. RAZVOJ
GK LOVRET**

2014 ↘

2018

ONI KOJI GLEDAJU SAMO PROŠLOST I/ILI SADAŠNJOST
SASVIM SIGURNO ĆE PROMAŠITI BUDUĆNOST.

John F.Kennedy (1917-1963)

SPLIT

Osnovna tri preduvjeta održivog razvoja GK Lovret su:

- 1- Ljudi,**
- 2- Znanje i**
- 3- Prostor.**

Kako danas nitko ne mari za ljude i znanje, upravo je to ono na čemu bi se razvojno trebalo orijentirati. Uostalom prostor bez ljudi je prazan skup (vidjeti zaleđe Dalmacije!?).

Danas postoji samo pohlepa za prostorom kako bi pojedinci (ako ne kriminalci a ono sasvim sigurno društveno neodgovorni ljudi) priskrbili sebi i svojim novčanu dobit trošeći zajednički prostor na način da oni dobiju sve a ostali ostanu bez ičega (i bez dobiti i bez prostora a to znači i bez budućnosti).

Kako GK Lovret ima sve preduvjete da postane jedan od kvartova s najviše zelenila po glavi stanovnika kao i kvart gdje je broj stanovnika po m2 među najmanjima u gradu. Bio bi zločin prema budućim generacijama ako tu kvalitetu ne samo zadržimo već je i unaprijedimo.

Definiciju „održivog razvoja“ koja se najčešće upotrebljava (autor Lester Brown osnivač Worldwatch instituta a ista je navedena i u izvještaju Brundtlandove komisije):

13

„ODRŽIVI RAZVOJ JE RAZVOJ KOJI ZADOVOLJAVA POTREBE SADAŠNJICE, A ISTODOBNO NE UGROŽAVA MOGUĆNOST BUDUĆIH GENERACIJA DA ZADOVOLJE SVOJE POTREBE.“

Evo još jedne definicije Murray Gell- Mann-a, dobitnika Nobelove nagrade za fiziku, 1969.g.

„ODRŽIVO SE RAZVIJATI ZNAČI ŽIVJETI OD KAMATA KOJE NAM PRIRODA DAJE, A NE OD GLAVNICE KOJA ČINI PRIRODU“

**BUDUĆNOST SE, UOSTALOM, NE MOŽE PROREĆI,
NJU TREBA STVARATI,
A OSNOVA ZA BUDUĆNOST JE ONO ŠTO ČINIMO DANAS!**

**GK
LOVRET**

2.1. PARK MLADOSTI- TURSKA KULA

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

Park Mladosti (Turska kula) mora postati „ mali Marjan“ GK Lovret tj. sportsko-rekreacijska zona koja bi se preko Poljuda i Špinuta spojila s Marjanom a imala slijedeće sadržaje:

- trim staza
- biciklistička staza
- staza za karting (nešto već postoji)
- igralište za mali nogomet, rukomet, košarku, odbojku
- igralište za odbojku u pijesku
- igralište za tenis
- igralište za badminton
- viseća kuglana
- ploha za igru šaha
- mini golf
- igralište za balote
- igralište za boće
- kolno-pješačka zona unutar parka
- nisko i visoko zaštitno zelenilo
- zelene zatravljene površine
- voda
- struja
- kanalizacija i dr.

15

Zato je potrebno poduzeti slijedeće korake:

- zabraniti bilo kakvu izgradnju
- zatražiti da se hitno pokrenu arheološka istraživanja (ckva Sv Trojice-spomenik nulte kategorije)
- izrada projekta parka Mladosti (bilo bi dobro kada bi isti bio gotov prije početka izgradnje stanova na Brodarici!)
- pregledati prostorni plan uređenja grada Splita
- pregledati GUP (generalni urbanistički plan)
- pregledati PUP (provedbeni urbanistički uređenja)
- pregledati UPU (urbanistički plan uređenja)
- pregledati DPU (detaljni plan uređenja)

Baldasar: Turska kula nam nije prioritet

Jedna od rijetkih zelenih oaza u gradu, prostor Turske kule, ovog petka "prodisala" je donekle zahvaljujući aktivistima Zeleni Dalmacije, koji su s petnaestak volontera održali akciju čišćenja. Građevinski otpad, stari namještaj, novine, narkomanske šprice, kondomi, kubici različitog smeća mogli su se naići na svakom metru te goleme površine, kažu neki podaci, smještene na čak 25 tisuća kvadrata, samo desetak minuta hoda od centra grada. Iako je "Čistoća" uskočila i odvezla dio, na terenu je ostalo poprilično smeća.

– Ovom akcijom, koju ponavljamo iz godine u godinu, nastojalo se po tko zna koji put upozoriti na zapostavljenost i zapuštenost ove vrijedne zaštićene zelene površine u Splitu. Turska kula je dragulj za građane Splita, no sve ove godine, ona propada zbog nebrige. Ona nikog ne zanima budući da se u nju nema što investirati. No, danas, kada nas beton i građevinske intervencije guše sa svih strana, važno nam je sačuvati, obnavljati i stvarati nove zelene površine.

– Predlažemo da za početak Turska kula uđe u program redovnog održavanja zelenih površina grada, te da se uskoro donese nekakav projekt kojim bi se uredila ova zelena oaza grada, i to s minimalnim intervencijama – predlaže **Lovro Rumora** iz Zelenih, opisujući nam stanje na terenu: vrijedna je to šuma puna bjelogorice, alepskog bora, prekrasan gaj u kojem se može napraviti malo čudo za Split. Rumora već tu vidi obitelji s djecom u šetnji i igri, izviđačke logore, školske izlete, slobodne penjače...

Raj za polusvijet

– Ponovno podsjećamo gradske oce da se napredak ne može mjeriti samo količinom betona! – upozorava naš vrijedni "zeleni", kojeg smo jedva pronašli na prostoru Glavičina, odnosno Turske kule, jer je "službeni" prilazni put zapravo sa sjeverne strane, no obrastao u trstiku i grmlje. Usput da spomenemo, tu nema nikakve javne rasvjete pa je javna tajna da je taj prostor, pogotovo u noćnim satima, raj za skitnice, narkomane i prijateljice noći.

U pomoć Zelenima stigla je i **Lada Ramljak** iz "Parkova i nasada", koja se složila da bi ovu temu trebalo uvrstiti u program održavanja javnih površina.

– Ovo je posljednja oaza prirodnosti koju ljudska ruka nije izmijenila i trebalo bi je ostaviti takvu, ali je srediti uz minimalne intervencije kako bi je građani koristili. Predlažem kao prvo selektivnu sječu stabala, čišćenje suhih grana, uređenje pristupa, a onda nek stigne i prijedlog za kakav sadržaj, ali minimalistički, kako bi se izbjegli veliki troškovi, a šuma sačuvala svoju prirodnost.

Turska kula je najveći park u Splitu poslije park-šume Marjan, no, nažalost, mjesto od kojeg mnogi zaziru zbog zapuštenosti. Konačno, Turska kula bila je jedno od predizbornih obećanja aktualnoga gradonačelnika, a i prema GUP-u predviđena je da bude "javni park". Bio bi red da se s riječi konačno prijeđe na djela.

– Zeleni su u pravu kad prosvjeduju na Turskoj kuli i upozoravaju da se posljednjih 20 godina nije ništa napravilo tamo. Ja bih ih korigirao samo u smislu da se tamo nije napravilo ništa još od turskoga doba. Proveo sam djetinjstvo u blizini i dobro mi je poznat taj prostor i situacija – priznao nam je i gradonačelnik **Ivo Baldasar**, no sudeći prema onome što nam je nadalje kazao, malo je vjerojatno da će se u bližoj budućnosti nešto promijeniti nabolje.

Čišćenje

– Pa napravljen je u podnožju Turske kule Centar za obuku vozača i veliki parking, a na inicijativu skauta planirana je i gradnja velikog skautskog centra. Prvi dogovori su već odrađeni, planirana je i lokacija, idemo sad u projektiranje. Već sam dogovorio s nekim poduzetnicima i donacije, ali za sada nema dosta sredstava. Kad su financije u pitanju, morate imate prioritete, a ovo ipak nije prioritet. Nadam se da će skautski centar biti gotov 2016., a tada ćemo urediti i staze – najavljuje poteštat. Na primjedbu kako to ipak nije zapreka da gradska komunalna tvrtka "Čistoća" malo češće i temeljitije očisti taj prostor, gradonačelnik kaže da oni to ponekad i naprave, ali da im to nije prioritet...

MERIEN ILIĆ, DIANA BARBARIĆ
FOTO: JAKOV PRKIĆ / CROPIX

Marijana Puljak
Vinogradska 80
21 000 Split

GRAD SPLIT
Gdin. Boris Ćurković,
predsjednik GRADSKOG VIJEĆA

Split, 27.03.2014.g.

VJEĆNIČKO PITANJE: Namjena prostora „Park mladosti“ (Turska kula)

Poštovani,

Prostor „Parka mladosti“ (Turska kula) je prema Generalnom urbanističko planu predviđen namjeni Z1 – „javni park“ (na stranicama Grada – <http://www.split.hr/jgs.axd?t=16&id=2650>)

Možete li mi kazati postoje li aktivnosti u svrhu privođenja namjeni prostora „Parka mladosti“? Kakve su to aktivnosti i tko su dionici? Namjena prostora definirana je GUPom, članci 47, 48. i 73.

Kada možemo očekivati izradu Detaljnog urbanističkog plana (DUP) i Urbanističkog plana uređenja (UPU) toga područja?

17

Unaprijed zahvaljujem.

Srdačan pozdrav,

Marijana Puljak

REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD SPLIT
Služba za prostorno planiranje
i zaštitu okoliša
Klasa: 023-01/14-01/15
Urbroj: 2181/01-20-03/01-14-55
Split, 05. svibanj 2014. g.

GRAD SPLIT
URED GRADONAČELNIKA

ODGOVOR NA VIJEĆNIČKO PITANJE

MARIJANA PULJAK, vijećnica u Gradskom vijeću Grada Splita na 10. sjednici Gradskoga vijeća Grada Splita, održanoj 27. ožujka 2014. godine, postavila je

PITANJE

„Prostor „Parka mladosti“ (Turska kula) je prema Generalnom urbanističkom planu predviđen namjeni Z1 – „javni park“ (na stranicama Grada – <http://www.split.hr/lgs.axd?t=16&id=2650>)

Možete li mi kazati postoje li aktivnosti u svrhu privođenja namjeni prostora „Parka mladosti“? Kakve su to aktivnosti i tko su dionici? Namjena prostora definirana je GUP-om, članci 47., 48. i 73.

Kada možemo očekivati izradu Detaljnog urbanističkog plana (DUP) i Urbanističkog plana uređenja (LPU) toga područja?“

Na postavljeno pitanje daje se sljedeći

ODGOVOR

Područje Turske kule je u prostorno planskoj dokumentaciji Grada Splita prozvano kao krajobrazna (prirodna) vrijednost – **značajni javni gradski park**, odnosno kao posebno vrijedna i osjetljiva celina koja se štiti očuvanjem i ozelenjivanjem područja uz saniranje izgradnjom ugroženih i narušenih dijelova parka.

Radi zaštite kulturno-povijesnih, estetskih te prirodnih vrijednosti i vrijednosti krajobraza za područje Turske kule kao prirodne vrijednosti, člankom 48. GUP-a Splita, propisana je obveza izrade Programa zaštite okoliša.

Stupanjem na snagu novog Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) propisano je da se Program zaštite okoliša ne donosi posebno za pojedine prostorne cjeline već obavezno za područja županija i velikih gradova. **Program zaštite okoliša veliki gradovi donose nakon što bude donesen Plan zaštite okoliša Republike Hrvatske i Program zaštite okoliša županije.**

**GK
LOVRET**

2.2. TRG HRVATSKE BRATSKE ZAJEDNICE

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

Trg je otvoreni prostor okružen kućama koji se obično nalazi u srcu tradicionalnog grada i na kojem se okuplja zajednica. Često su na trgu važne ustanove, kao što su sudnica ili gradska vijećnica.

Trgovi su prikladni za tržnice, koncerte, političke skupove i druge događaje koji trebaju širok otvoren prostor. Kako su obično u središtu grada, trgovi često imaju dućane i butike. Trg često ima fontanu, zdenac, spomenik ili kip.

U urbanizmu, trg je planirano otvoreno područje u gradu. Ako se pak dozvoli gradnja prostorija Splitske banke te administrativnog prostora grada Splita ne samo da nećemo imati trg već će se pojaviti i dodatni problemi vezano za promet i promet u mirovanju. Nadalje ne treba zanemariti ni činjenicu da će u doglednoj budućnosti tu biti i stanica splitskog metroa.

Poduzeti sve da Trg hrvatske bratske zajednice bude trg sa svim svojim pozitivnim atributima na način da ga se koristi kao i u mnogim zapadnim zemljama multifunkcionalno.

Zato je potrebno poduzeti slijedeće korake:

- zabraniti bilo kakvu izgradnju
- pregledati prostorni plan uređenja grada Splita
- pregledati GUP (generalni urbanistički plan)
- pregledati PUP (provedbeni urbanistički uređenja)
- pregledati UPU (urbanistički plan uređenja)
- pregledati DPU (detaljni plan uređenja)

2.3. BRODOGRADILIŠTE

Naziv projekta:
Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

Ukoliko se proizvodnja održi (brodogradnja –strojogradnja) a to će biti vidljivo za dvije do tri godine kada isteknu donacije države, potrebno je istu podržati.

Ako pak bude obrnuto treba u planskim dokumentima predvidjeti zamjensku alternativu.

Koju?

-pod svaku cijenu izbjeći stanogradnju

-uvažiti činjenicu da GK Lovret izlazi na more

-predvidjeti resurse koje će biti i u korist građana GK Lovret i garda Split

-onemogućiti potpunu komercijalizaciju društvenog prostora

-predloženo rješenje povezati s parkom Mladosti kao integralnim dijelom

GK Lovret

**GK
LOVRET**

2.4. „METRO” - KOPILICA-OBALA

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

Kako tunel za željeznicu iz Kopolice prema Splitu prelazi istočnim dijelom (pravac sjever-jug) GK Lovret bilo bi nužno predvidjeti barem dvije „IZLAZ-ULAZ“ lokacije:

-ulica Supavla

-Trg Hrvatske bratske zajednice

Zato je potrebno poduzeti slijedeće korake:

- pregledati prostorni plan uređenja grada Splita
- pregledati GUP (generalni urbanistički plan)
- pregledati PUP (provedbeni urbanistički uređenja)
- pregledati UPU (urbanistički plan uređenja)
- pregledati DPU (detaljni plan uređenja)

**2.5. PROSTOR ISTOČNO I
SJEVERNO OD OŠ SKLAICE**
Naziv projekta:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivnemejere:	
-------------------------------------	--

Prioritet broj:
Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

Navedeni prostor privremeno koristiti za parkiralište (vidi u glavi „promet i promet u mirovanju“) i prostor za ljubitelje domaćih životinja (vidi glavu „kućni ljubimci“).

Zato je potrebno poduzeti slijedeće korake:

- zabraniti bilo kakvu izgradnju
- pregledati prostorni plan uređenja grada Splita
- pregledati GUP (generalni urbanistički plan)
- pregledati PUP (provedbeni urbanistički uređenja)
- pregledati UPU (urbanistički plan uređenja)
- pregledati DPU (detaljni plan uređenja)

Predložiti rješenje u kojem će svakako biti pored investitorskih potreba i rješavane društvenih potreba građana GK Lovret.

GK LOVRET 2.6. PROSTORI GK LOVRET KOJE KORISTE DRUGI UZ „SUGLASNOST” GRADA

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

Ispitati s gradom Splitom što je s prostorima koji su pripadali GK Lovret:

-Put Skalica 2

-Gundulićeva 3,5 i 7

-Gundulićeva 15-19

Zašto su ti prostori dani drugim korisnicima i pod kojim uvjetima?

Te prostore bi trebalo dati mladeži iz GK Lovret za njihove kulturne i obrazovane aktivnosti!

Korištenje prostora po stranačkoj pripadnosti ne smije biti ni predmet razgovora!

**GK
LOVRET****3. DJEČJA
IGRALIŠTA****2014****2018**

"DRAGI GRAĐANI, ZAŠTO PREVRĆETE I GREBETE
SVAKI KAMEN DA BI SE JOŠ OBOGATILI, A TOLIKO
MALO PAŽNJE POSVEĆUJETE SVOJOJ DJECI,
KOJIMA JEDNOG DANA SVE TO MORATE
PREPUSTITI?"

Sokrat (469-399 pr.Kr.)

SPLIT

ZAŠTO JE IGRA VAŽNA ZA RAZVOJ DJECE?

Nije dovoljno da dijete samo promatra i sluša, već i da samo otkriva i istražuje- dodirne, rastavi, sastavi, pomiriši i isproba jer time zadovoljava svoju znatiželju, ali i doživljajima potiče razmišljanje i zaključivanje što je temelj intelektualnog razvitka.

Dijete od rođenja istražuje svijet i otkriva svoje mogućnosti. Igra je primarni način učenja o sebi, drugima i okolini; univerzalna je, svoj djeci poznata, instinktivna te bitan dio odrastanja i formiranja osobnosti. Djetinjstvo bez igre i druženja s prijateljima je nezamislivo.

Predškolsko dijete većinu vremena provodi u igri, a razvoj, učenje i rad bit će uspješniji ukoliko se odvijaju kroz igru ili sadrže elemente igre. Kroz igru dijete uči, razvija se, otkriva sebe i svijet putem pokušaja i pogrešaka, eksperimentiranjem s različitim materijalima, zvukovima, sredstvima, istraživačkim i drugim načinima, igranjem uloga. Njome dijete razvija osjećaj sigurnosti, samostalnosti, samokontrole, kompetencije te razvija vještine na svim područjima (motoričke, emocionalne, kognitivne, socijalne i govorne vještine) te jača samopouzdanje. Nije dovoljno da dijete samo promatra i sluša, već i da samo otkriva i istražuje- dodirne, rastavi, sastavi, pomiriši i isproba jer time zadovoljava svoju znatiželju, ali i doživljajima potiče razmišljanje i zaključivanje što je temelj intelektualnog razvitka.

30

Motoričke vještine uključuju jačanje koordinacije pokreta, finu i grubu motoriku.

Stječu se motoričkim aktivnostima kao što su puzanje, trčanje, skakanje, penjanje, provlačenje, bacanje, udaranje lopte, balansiranje...

Emocionalne vještine stječu se osjećanjem zadovoljstva/ugode koju igra pruža, povezivanjem s drugim osobama, građenjem/učenjem osjećaja i njihovog primjerenog izražavanja igranjem različitih uloga.

Kognitivne vještine uključuju razvoj kritičkog razmišljanja, povezivanja uzroka i posljedice, zaključivanje, poticanje mašte i rješavanje problema te kreativnosti (pretvaranjem i igranjem uloga dijete otkriva koje svijet sve mogućnosti i prilike pruža).

Socijalne vještine stječu se tako što dijete igrom uči kako pratiti smjer igre, poštivati pravila, čekati svoj red, surađivati, dijeliti, razvija odnose prvo s roditeljima, braćom, sestrama, prijateljima što sve doprinosi kasnije uspješnoj socijalnoj interakciji i stvaranju prijateljstva.

Govorne vještine potiču se u razgovoru djeteta s drugom djecom i odraslima, korištenjem riječi za omiljene igračke i aktivnosti, pjevanjem, recitiranjem, brojalicama osnažuje se jezično izražavanje

Samopouzdanje je vrlo važno za kasniji razvoj, a raste dok dijete otkriva, gradi, zaključuje, rješava probleme i ostvaruje ciljeve

Što trebamo znati o dječjoj igri:

Kroz igru djeca uče bolje

Igra priprema djecu za učenje u školi

Igra je zdrava – jača koordinaciju pokreta i stimulira mozak (potiče kreativnost i rješavanje problema)

Uči djecu novim stvarima i jača samopouzdanje

Igra je pravo djeteta (Prema Konvenciji o dječjim pravima)

Socijalne vještine koje uče pomažu im kasnije u socijalnim interakcijama i novim prijateljstvima

Omogućuje kontekst u kojem roditelji uče dijete primjerenom ponašanju, pravilima ponašanja, društvenim pravilima zajednice, odnosu prema drugima

TKO SU DJECA S POSEBNIM POTREBAMA?

- ✓ djeca koja u svom svakodnevnom životu trebaju našu stalnu pomoć
- ✓ djeca koja samo jednim osmijehom uljepšaju naš cijeli dan
- ✓ djeca koja trebaju zdravog prijatelja i osjećaj pripadnosti od strane okoline

ZAKONSKI OKVIR

Područje sigurnosti na **prostorima za igru** (igrališta, igraonice, rekreativno sportska igrališta, prostori za igru i zabavu na vodi) regulirano je Europskom direktivom o općoj sigurnosti proizvoda (2001/95/EZ), odnosno Zakonom o općoj sigurnosti proizvoda (NN 30/2009 i 139/10), te nizom drugih propisa i odluka.

Što se smatra sigurnim proizvodom, detaljno uređuju europske norme, usvojene i prihvaćene kao hrvatske norme.

Neke od norma koje se odnose na područje sigurnosti na prostorima za igru:

HRN EN 1176-1:2008 – Oprema za igrališta i igrališna površina - dio 1. do 11.

HRN EN 1177:2008 – Impact attenuating playground surfacing - Determination of critical fall height

HRN EN 14960:2008 – Inflatable play equipment - Safety requirements and test methods

HRN EN 15312:2011 – Free access multi-sports equipment – Requirements, including safety and test methods

HRN EN 14974:2011 - Facilities for users of roller sports equipment – Safety requirements and test methods

HRN EN 1069-1:2011 - Vodeni tobogani - dio 1. do 2.

HRN EN 15649-1:2012 - Floating leisure articles for use on and in the water - dio 1. do 7.

Najvažnija je norma **HRN EN 1176:2008** - Oprema za igrališta i igrališna površina, koja propisuje opće i posebne sigurnosne zahtjeve za uobičajene sprave na igralištima na otvorenom, te za igraonice zatvorenog tipa.

Ova norma propisuje obvezu provođenja periodičkih pregleda igrališta (otvorenih i zatvorenih, tj. igraonica) od neovisnih stručnjaka. Propisani su slijedeći pregledi:

- **prvi (postinstalacijski) pregled** - nakon instalacije novog igrališta ili sprave

- **godišnji pregled** - detaljan pregled stanja cijelog igrališta

- **operativni pregled** - svakih 3 mjeseca, utvrđuju se nedostaci koji se pojavljuju prilikom korištenja

- **rutinski (dnevni) pregled** - svakodnevno provode osposobljeni djelatnici vlasnika igrališta

Vlasnik, odnosno ovlašteni predstavnik vlasnika treba biti **osposobljen za upravljanje igralištem**, a djelatnici koji će provoditi dnevne preglede trebaju biti **osposobljeni za provođenje dnevnih pregleda** prema posebnom programu osposobljavanja.

Centar za kvalitetu i sigurnost ima osposobljene inspektore (pregledavače) za preglede koje zahtjeva norma, te provodi potrebna osposobljavanja prema programu najveće međunarodne organizacije za sigurnost na igralištima RoSPA.

Obveze i odgovornost

Proizvođači, distributeri i uvoznici smiju na tržište stavljati isključivo **sigurne proizvode**. Sigurnim proizvodima (igralima) smatraju se igrala i oprema koja ne predstavljaju nikakav ili predstavljaju prihvatljivo nizak rizik za korisnike. Sigurnost igrala za korisnika dokazana je ukoliko je igralo sukladno sa sigurnosnim zahtjevima hrvatskih norma.

Obveza svakog **vlasnika igrališta** je održavati igralište tako da ne predstavlja opasnost za život i zdravlje korisnika, bilo da se radi o igralištu na javnoj površini, u vrtiću, školi, ili o igralištima u igraonicama, trgovačkim, ugostiteljskim objektima i dr.

To prvenstveno znači da sprave za igranje moraju biti održavane i ispravne, a cijeli prostor igrališta uredan. Gotovo sve sprave moraju imati podloge za ublažavanje udara odgovarajućih dimenzija. Sva igrališta i igraonice trebale bi udovoljavati sigurnosnim zahtjevima odgovarajućih hrvatskih normi, prvenstveno HRN EN 1176. Nova igrališta moraju biti usklađena s normama, inače ne smiju biti stavljena u upotrebu.

Vlasnik, odnosno odgovorna osoba, odgovoran je ukoliko dođe do ozljede djeteta ili drugog korisnika igrališta, a ukoliko vlasnik nema dokaze da igralište zadovoljava zahtjeve normi, te da je svakodnevno održavano u ispravnom stanju, osim za štetu može odgovarati i za nemar, što bi u konačnici moglo dovesti i do krivičnog gonjenja.

Kako bi izbjegli sumnju u ispravnost vašeg igrališta, potrebno je redovito provoditi sigurnosne preglede prostora za igru. Jedino redovitim provođenjem godišnjih, operativnih i vizualnih pregleda, moguće je pravovremeno otkrivanje vidljivih i prikrivenih nedostataka, planiranje rokova i budžeta potrebnog za otklanjanje nedostataka prema prioritetima, ovisno o visini rizika koji pojedini nedostatak predstavlja.

Vlasnici igrališta često griješe kad smatraju da ionako znaju da igrališta nisu u skladu s normama, te ne žele da im to "negdje i piše". Neznanje ne opravdava pred sudom, a pogotovo pred ozlijeđenom djecom i njihovim roditeljima. Naprotiv, nakon prvog godišnjeg pregleda u mogućnosti ste planirati i započeti s otklanjanjem nedostataka, te napraviti prve korake u sprečavanju ozljeda. Ne čekajte da se dogodi tragedija i na vašem igralištu, obratite nam se s povjerenjem i naručite već danas pregled vaših igrališta prema hrvatskim (i europskim) normama te međunarodnim sigurnosnim standardima najveće svjetske organizacije za sigurnost djece RoSPA.

Sigurnosni pregledi

Na svim prostorima za igru, bez obzira na vlasništvo i učestalost korištenja, bilo da se radi o novim ili postojećim prostorima za igru, potrebno je redovito provoditi nekoliko vrsta sigurnosnih pregleda.

Post instalacijski (prvi) pregled na novim igralištima neovisni stručnjak (inspektor za igrališta) provodi prije stavljanja u upotrebu. Post instalacijski pregled provodi se sukladno zahtjevima Zakona o općoj sigurnosti proizvoda, odnosno norme HRN EN 1176. Ovaj pregled služi kako bi se potvrdilo da su sve sprave i cijeli prostor igrališta ispravne i postavljene u skladu sa zahtjevima norme. Na taj način investitor se uvjerava da li je oprema koja je naručena instalirana na odgovarajući način, zadovoljavaju li sve sprave zahtjeve norme, te da li je zaštitna podloga na svim mjestima postavljena u odgovarajućim dimenzijama, materijalima i debljini podloge. Nakon pozitivnog izvještaja izdajemo **CERTIFIKAT** o ugradnji sukladno s normom **HRN EN 1176:2008**.

Godišnji pregled prostora za igru, sprava za igranje i svih elemenata koji ne služe za igru, provodi se jednom godišnje kako bi se utvrdilo stanje cijelog igrališta, svih sprava i podloga, isrošenost, utjecaj vremenskih uvjeta, naknadne izmjene i nedostatke prema hrvatskim normama. Godišnje preglede mogu provoditi isključivo neovisni kompetentni stručnjaci, tzv. inspektori za dječja igrališta.

Operativni pregled služi kako bi se utvrdili nedostaci koji se pojavljuju prilikom korištenja igrališta, a utječu na sigurnost djece. Operativni pregled preporučuje se svakih 1-3 mjeseca, ovisno o vremenskim uvjetima, intenzitetu korištenja itd. Operativne preglede mogu provoditi neovisni inspektori, ili posebno stručno osposobljeni djelatnici vlasnika prostora za igru.

Rutinski (vizualni, dnevni) pregled služi za provjeru čistoće igrališta, posljedica vandalizma i drugih uočljivih sigurnosnih nedostataka. Rutinske preglede potrebno je provoditi dnevno do tjedno, ovisno o vremenskim uvjetima, intenzitetu korištenja itd. Rutinske preglede mogu provoditi posebno stručno osposobljeni djelatnici vlasnika ili druge stručno osposobljene i kompetentne osobe.

Igrališta za djecu i igraonice pregledavamo prema smjernicama europske i hrvatske norme **HRN EN 1176-7:2008** - Oprema za igrališta i igrališna površina – vodič za instalaciju, preglede, održavanje i upotrebu.

Sportska igrališta pregledavamo prema smjernicama europske i hrvatske norme **HRN EN 15312:2011** - Free access multi-sports equipment - Requirements, including safety and test methods.

Skate parkove pregledavamo prema smjernicama europske i hrvatske norme HRN EN 14974:2011 - Facilities for users of roller sports equipment -- Safety requirements and test methods.

Sprave za vanjski fitness - spremni smo za primjenu nove europske norme **EN 16630** - Permanently installed outdoor fitness equipment - Safety requirements and test methods.

Redovitim provođenjem rutinskih, operativnih i godišnjih pregleda tijekom čitavog vijeka korištenja igrališta, te redovitim održavanjem, trajno se osigurava besprijekorna ispravnost igrališta, rizik od ozlijeđivanja djece sveden je na minimum, a troškovi održavanja znatno se smanjuju ako se kvarovi uočavaju i otklanjaju odmah u početnoj fazi.

Osim toga, pozitivnim izvještajima s redovitim pregleda dokazujete da je igralište ispravno, te umanjujete **rizik od odgovornosti** u slučaju sudskih sporova.

Izvještaj o ispitivanju

Nakon prvog, godišnjeg i operativnog pregleda izrađujemo sigurnosni izvještaj s procjenom rizika i prijedlogom mjera za otklanjanje nedostataka prema hrvatskim normama.

Niže premije osiguranja

Redovitim pregledima, provođenjem preporučenih mjera i smanjenjem rizika, osim što smanjujete mogućnost ozljeda korisnika, možete smanjiti i premiju osiguranja od odgovornosti za korištenje igrališta/ igraonice.

Zatražite od svog osiguravatelja smanjenje premije ukoliko provodite normama propisane sigurnosne mjere.

Upit za ponudu

Zatražite besplatno neobvezujuću ponudu za pregled vašeg igrališta/igraonice putem e-maila info@kvaliteta-sigurnost.hr. Rado ćemo izraditi ponudu koja će za vas biti odgovarajuća i povoljna, uzimajući u obzir vaše potrebe.

Javna igrališta

Sva igrališta na javnim površinama moraju u svakom trenutku biti ispravna i sigurna za sve korisnike. To je moguće postići jedino sustavnim upravljanjem igralištima, primjenom odgovarajućih propisa i hrvatskih normi.

Svi gradovi, općine, kvartovi, odnosno vlasnici igrališta za djecu, prema hrvatskoj normi HRN EN 1176:2008 i preporukama najveće svjetske organizacije za sigurnost djece RoSPA, trebali bi učiniti slijedeće:

1. Odrediti **odgovornu osobu** za održavanje igrališta
1. Uputiti odgovornu osobu na **osposobljavanje za odgovorne osobe**
2. Izraditi **Plan pregleda i održavanja igrališta**
3. Ustrojiti vođenje odgovarajuće dokumentacije i **dobru dokumentacijsku praksu**
4. Osigurati provođenje **prvog post-instalacijskog pregleda** za svako novo izgrađeno igralište
5. Organizirati provođenje **godišnjih i operativnih pregleda** (neovisni stručnjak/ inspektor za dječja igrališta)
6. Uputiti na osposobljavanje osobe za **provođenje rutinskih (dnevnih) pregleda**
7. Provoditi mjere proizašle iz izvještaja o sigurnosnim pregledima

Jedino **sustavnim upravljanjem igralištima** moguće je dugoročno **financijski efikasno** održavati igrališta sigurnima i ispravnima. Redovitim periodičnim pregledima osiguravaju se dokazi o ispravnosti, te se pravovremeno uočavaju eventualni nedostaci. Tek kada su evidentirani svi nedostaci (vidljivi i skriveni), moguće je izraditi plan otklanjanja nedostataka, uključujući i potreban budžet.

Velik broj gradova i općina nazivaju se **PRIJATELJI DJECE**, slijedeći globalnu inicijativu UNICEF-a, te međunarodne Konvencije o pravima djeteta. Kako bi se zaista mogli nazvati prijateljima djece, potrebno je hitno početi provoditi gore navedene mjere, jer velika većina javnih igrališta nije u skladu s hrvatskim i europskim normama, te je procijenjena **visoka razina rizika**.

Dokumentacija

Prateća dokumentacija je vrlo važan dio prostora za igru, od projektiranja pa sve do kraja vijeka uporabe.

Za svako igralište (igraonicu) potrebno je posjedovati i čuvati najmanje slijedeće:

- dokumentacija koju mora isporučiti proizvođač

1. Izjava o sukladnosti sa zahtjevima odgovarajućih hrvatskih norma (za igrališta i igraonice HRN EN 1176:2008 i HRN EN 1177:2008)
  2. Certifikati o ispitivanju
  3. Detaljne upute na hrvatskom jeziku za: **montažu** (ugradnju), **upotrebu i održavanje** (uključujući popis rezervnih dijelova s kataloškim brojevima za narudžbu, preporučene intervale pregleda i održavanja)
  4. Garantni list
  5. Ostala potrebna dokumentacija
- ### - dokumentacija koju mora čuvati vlasnik
1. Izvještaj o prvom post instalacijskom pregledu
  2. Plan pregleda i održavanja za svako igralište
  3. Zapise o stručnom usavršavanju djelatnika
  4. Izvještaje o periodičkim pregledima (godišnji, operativni)
  5. Check-liste s rutinskih pregleda
  6. Dnevnik pregleda i održavanja
  7. Zapise o nesrećama
  8. Znakove na igralištu, oznake na igralima
  9. Procedure za postupanje u izvanrednim situacijama
  10. Ostala potrebna dokumentacija (vezano za prostor i sl.)

Rekreativno sportska igrališta

Sigurnost na sportsko-rekreativnim igralištima regulirana je nizom hrvatskih normi, ovisno o vrsti igrališta. U Hrvatskoj svake godine strada velik broj djece, a nekoliko djece biva teško ozlijeđeno ili smrtno strada svake godine zbog neispravnih igrališta.

Hrvatske norme propisuju obvezu provođenja sigurnosnih pregleda na raznim vrstama igrališta i poligona, kao što su:

- nogometna igrališta
- rukometna igrališta
- košarkaška igrališta
- igrališta za odbojku
- igrališta za tenis
- stolovi za stolni tenis
- poligoni za skateboard, role i BMX
- staze za rolanje
- trim staze

i sve ostale rekreativne sportske površine.

ZELENE POVRŠINE SU VAŽNE ZA ZDRAVLJE GRAĐANA

Što više zelenila u gusto naseljenom području, to više zadovoljnih susjeda, potvrđuje studija... Studija britanskog Univerziteta u Ekseteru pokazala je da bi svaka urbana sredina trebala da ima što više površina pod zelenilom. Studija je objavljena u časopisu *Psychological Science*, a trebala bi da pomogne urbanističkom planiranju. Istraživanje je podrazumijevalo praćenje kretanja 5.000 domaćinstava i 10.000 odraslih osoba u periodu od 1991. do 2008. godine. Učesnici su sami iznosili viđenje vlastitog psihološkog zdravlja, a informacije su upotrjebljene za procjenjivanje utjecaja zelenih površina na njih. Metju Vajt je sa svojim kolegama iz Evropskog centra za okolinu i ljudsko zdravlje otkrio da ljudi prijavljuju manje mentalnih problema i zadovoljniji su svojim životom ukoliko žive u područjima sa više zelenila. Zatim su urađene provjere promjena ispitanika na poslu, u prihodima, bračnom statusu, fizičkom zdravlju kao i načinu stanovanja koje su potvrdile pozitivan utjecaj zelenila na ispitanike. „Otkrili smo da život u urbanom području sa velikom količinom zelenih površina može imati pozitivan utjecaj na zdravlje“, rekao je Vajt. I ukoliko se možda čini da je utjecaj na samog pojedinca mali, potencijalni pozitivni utjecaja zelenih površina na društvo uopće može biti od velikog značaja. „Ovo istraživanje može biti veoma važno za psihologe, zaposlene u javnom zdravstvu i urbanističke planere, kojima je interes efekt urbanizacije i prostornog uređenja na zdravlje ljudi“, rekao je Vajt. „Ljudima, koji žive prezaposlenim načinom života u gusto naseljenim područjima, pristup zelenim površinama je odličan način da izbjegnu svakodnevni stres“, izjavila je Bet Marfi, direktorica dobrotvorne institucije za mentalno zdravlje *Mind*.

34

BILJKE ZA ŽIVE OGRADE

Žive ograde veoma su dekorativan element krajolika i dvorišta privatnih posjeda. Može biti u više boja, niska, visoka, oblikovana ili puštena da prirodno izraste. Osnovna funkcija živih ograda uz dekorativnu je i zaštita privatnosti, zaštita od vjetra, pogleda, prolaza, omeđivanje staza, a i kao crta razdvajanja posjeda.

Odabir vrste živice često nije jednostavna odluka jer se nedovoljno poznaju karakteristike pojedinih biljaka, a većina nas želi živu ogradu koja brzo raste i koja dobro podnosi orezivanje. Obično treba proći 3 do 5 godina da se ograda dobro formira na željenoj visini.

Poznate su po otpornosti i izdržljivosti no ipak zahtijevaju određenu pažnju. Gotovo je nemoguće dobiti dobru ogradu ako se o njoj ne vodi briga. Isto tako treba uzeti u obzir da ćemo to što posadimo gledati idućih 15-20 možda i 30 godina.

Poznato je da su određene vrste biljaka održavane kao živa ograda kroz više generacija u engleskim vrtovima (i preko 100 godina, npr. tisa, šimšir i sl.)

Moguće je više podjela, ali žive ograde se uglavnom dijele na zimzelene i listopadne.

Zimzelene ograde

Listopadne ograde

SADNJA I ODRŽAVANJE ŽIVIH OGRADA

Sadnja je veoma bitan preduvjet uspješnog primitka i rasta biljaka za žive ograde. Uspješnom sadnjom i primjenom redovnih mjera održavanja osigurat ćemo trajnost našim živicama, a poznati su primjeri živih ograda starosti preko 100 god (šimšir, tisa).

Osnovno pravilo je dovoljno dubok i širok rov za sadnju (izbjegavati rupe za pojedinačnu sadnju) koji mora biti bar 2 do 3 puta veći od korjenove bale.

Npr. ako je korjenova bala promjera 20 cm , dimenzije potrebnog rova su najmanje 40-50 cm širine i 40 cm dubine.

Jednostavan je razlog za to : korijen se lakše formira u rahloj i prozračnoj zemlji.

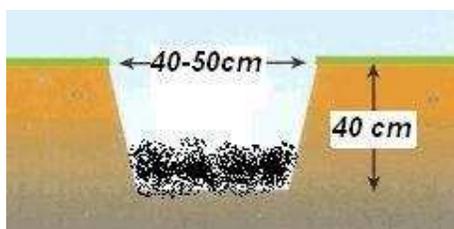
Ako sadite manje biljke ,promjera korijena manje od npr.20 cm, bolje je iskopati veći rov i usitniti zemlju, dimenzija barem 40 cm širine i 40 cm dubine. Gnojidba zrelim stajnjakom ili kompostom se preporučuje no obratite pažnju da je stajnjak zreo, tj. da je razgradnja završila.

Stajnjak u rovu pomiješati sa zemljom i izbjegavati direktan dodir korijenja sa njim. Zato je dobro već pomiješani stajnjak prekriti s par cm obične zemlje. Ako su biljke npr. tuje visoke oko 1 m, po svakoj biljci osigurajte jednu punu lopatu stajnjaka (2-2,5 kg).

Ako nemate prirodnog gnojiva ,možete upotrijebiti i umjetno i to NPK 15-15-15 po biljci 10 do 20 g. Ako je zemlja lošije kvalitete (npr. pijesak i sl.) prehrana treba biti nešto jača.

Istu prehranu umjetnim gnojivom dobro je ponoviti svakog proljeća, a krajem lipnja dobro je dodati gnojivo još jednom i to NPK 10-20-30 u količini 15-20 g po biljci .

Kako je prehrana osjetljivo područje jer je moguće lako pregnojiti biljke, što dovodi do sušenja i gubitka, ne primjenjujte umjetno gnojivo ako niste sigurni. Prije dodavanja posavjetujte se sa stručnjakom .

35

Poslije sadnje, s obje strane živice prave se maleni nasipi da se voda kojom zalijevamo ne razlije dalje od korijena biljke.

Novo posađene sadnice potrebno je obilno zaliti. Prve godine sadnje potrebno je češće kontrolirati i zalijevati novoformiranu živicu. Zadnjih godina javljaju se višemjesečni periodi bez oborina ili s vrlo malo oborina pa je neophodna kontrola i zalijevanje i već formiranih i višegodišnjih živica. Razmislite o ugradnji navodnjavanja kap na kap jer najbolje iskoristi svu potrebnu vodu, a uštedjet ćete i dosta vremena.

Prvih nekoliko sezona žive ograde je potrebno i okopavati i zaštititi od korova, dok se biljke ne spoje i dovoljno porastu da same suzbiju korov.

Najbolja zaštita od korova je malčiranje, odnosno nasipanje korom drveća, drvnom strugotinom ili sl.

OREZIVANJE ILI ŠIŠANJE ŽIVIH OGRADA

Vrlo važna radnja kod održavanja živice je orezivanje odnosno šišanje. Prvo šišanje obično se radi u proljeće (travanj,svibanj), drugo krajem lipnja, a ako je potrebno i treće šišanje može se raditi sve do kraja srpnja.

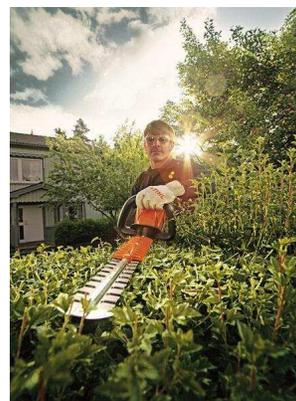
Biljke velikog lista kao što je lovor višnja bolje je orezivati prikraćivanjem grana, izbjegavajući listove jer listovi na mjestu reza stvaraju nešto lošiji izgled ograde.

Prvo obavite bočni rez s obje strane žive ograde, nakon toga razvučete konopac ili konac na željenu visinu i pažljivo, da ne presijete konac ,napravite rez manje dubine koji je zapravo oznaka ispod koje ne režete. Nakon obilježavanja visine obavite rezanje iznad oznake.

S električnim škarama šišanje ide vrlo brzo, no za ograde manje dužine prihvatljive su i dobro naoštrene obične škare za živicu. Kad se malo uhodate, za redovno orezivanje npr. 10-15 m živice od tuja dovoljno je jedan do jedan i pol sat.

Bitno je ne preskočiti godišnje orezivanje. Većina biljaka podnosi bočni rez samo prošlogodišnjeg rasta .

Tisa, šimšir ,kalina i grab, podnose i vrlo jake rezove pa ako ih i jako orežete oporavit će se. Kod ostalih vrsta živih ograda (crnogorica) režite češće, a po manje - veliki rezovi će se teško ili nikako oporaviti.

Primjeri ograda:

Primjeri ograda u GK Lovret:

36

BILJKE KOJE **NE SMIJU** BITI NA DJEČIJIM IGRALIŠTIMA!!!

RUŽA, TRNOVAC, ŽUTIKA, VATRENI TRN, BLJUŠT, BAGREM, BOŽIKA, ĐURĐICA, KUŽNJAK, TISA, KURIKA, IMELA, KOZOKRVINA, POMOČNICA, KOZLAC, PETROV KRIŽ, VELEBILJE

Naravno da je popis otrovnog bilja koje nalazimo na otvorenim prostorima mnogo veći, ali se naglasak stavio na otrovno bilje privlačno obojenih plodova, koje je zbog toga i najopasnije. Izbjegavanjem vrsta s trnjem ili oštrim lišćem, također možemo povećati sigurnost vanjskih prostora za igru djece, mada moramo biti svjesni da apsolutne sigurnosti nema.

PROIZVOĐAČI OPREME ZA DJEČJA IGRALIŠTA

Oprema može biti: -Drvena, -Plastična i -Metalna

Tvrtke koje isporučuju navedenu opremu:

-STRIBOR, -KOVA, -CONTIGO, -PANEL MIX, -INVENT CO, -REDOX i dr.

**GK
LOVRET**

3.1. STARČEVIĆEVA 21-25

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

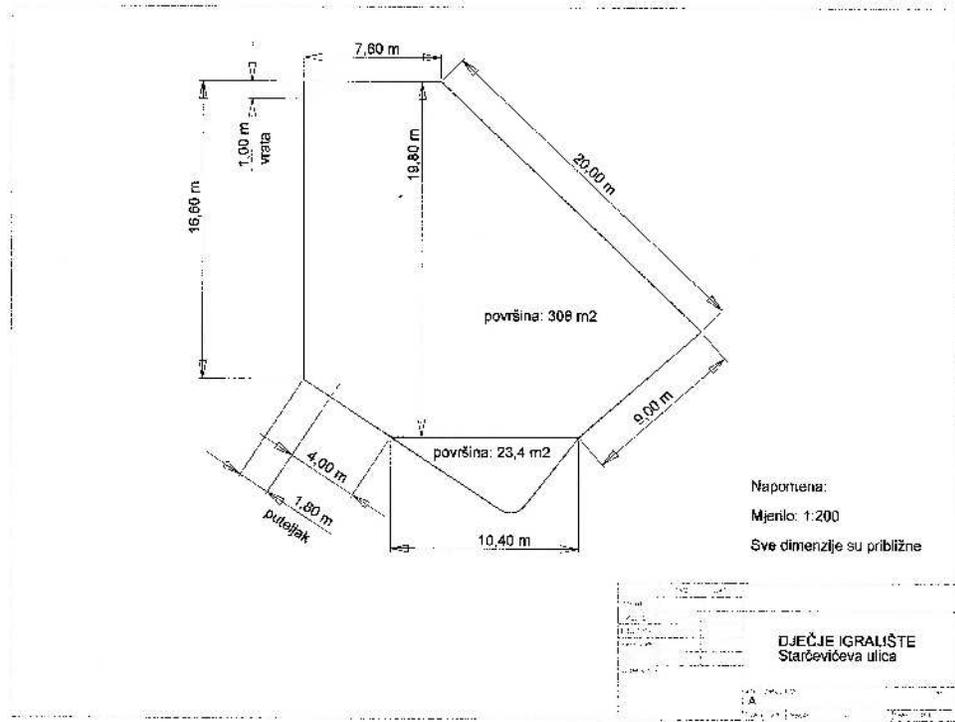
Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

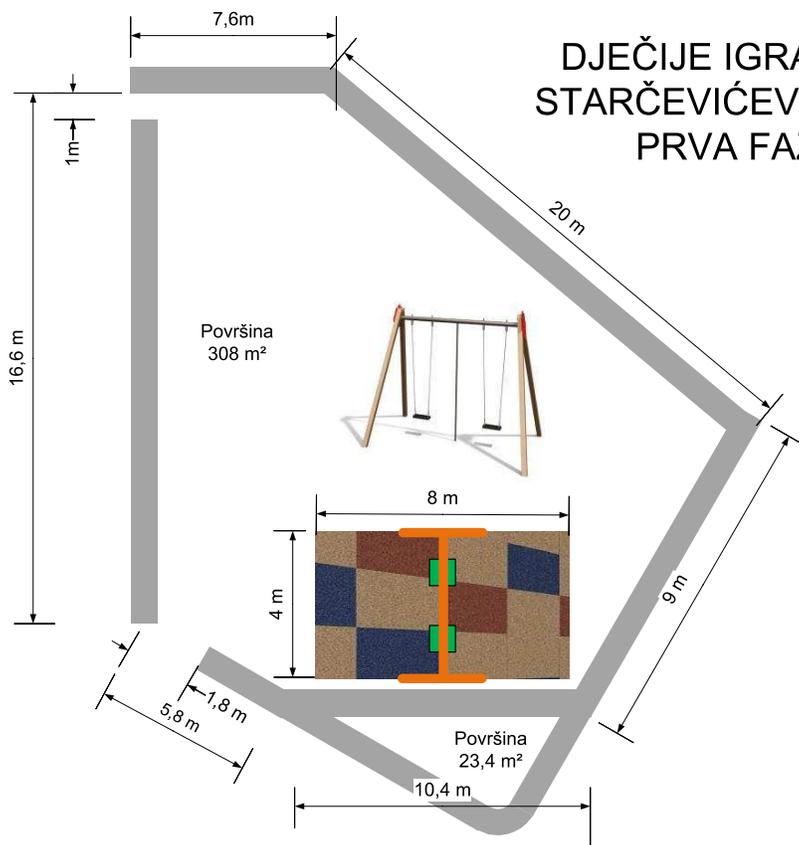
Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

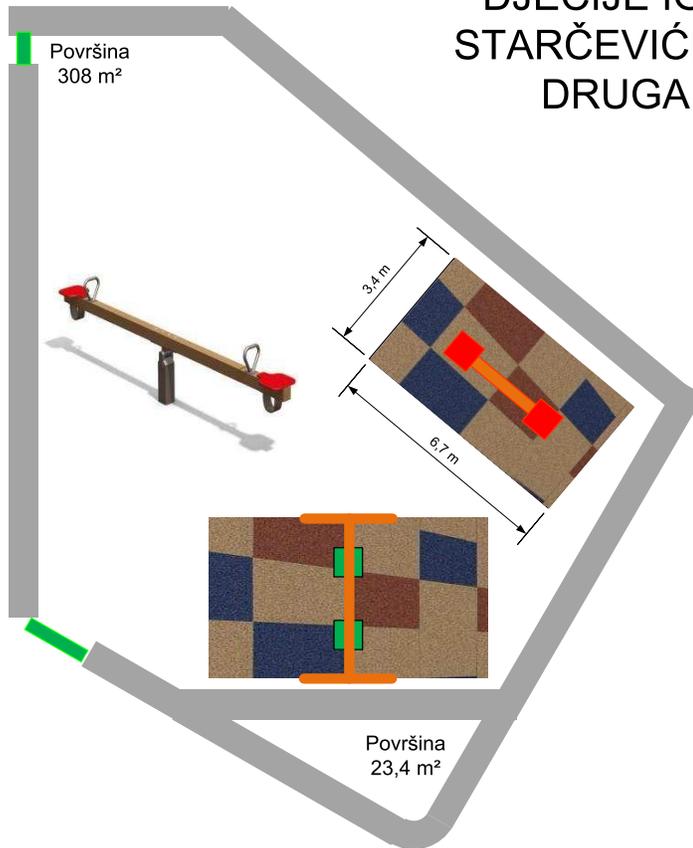

38

- 1-Preko zidića ugraditi dasku kako bi se djeca zaštitila od ozljeda a ujedno bi riješili sjedenje za roditelje
- 2- U površinu od 23,4 m² staviti pjesak da se djeca mogu igrati
- 3-Iskopati s vanjske strane zida kanal 0,5m x 0,5m u koji bi se posadila zelena ograda visine 0,5.-0,75 m
- 4-Ugraditi ljuljačku od drveta s odgovarajućom zaštitom podne površine
- 4-Svi navedeni radovi bi se trebali obaviti volonterski samo materijal se plaća

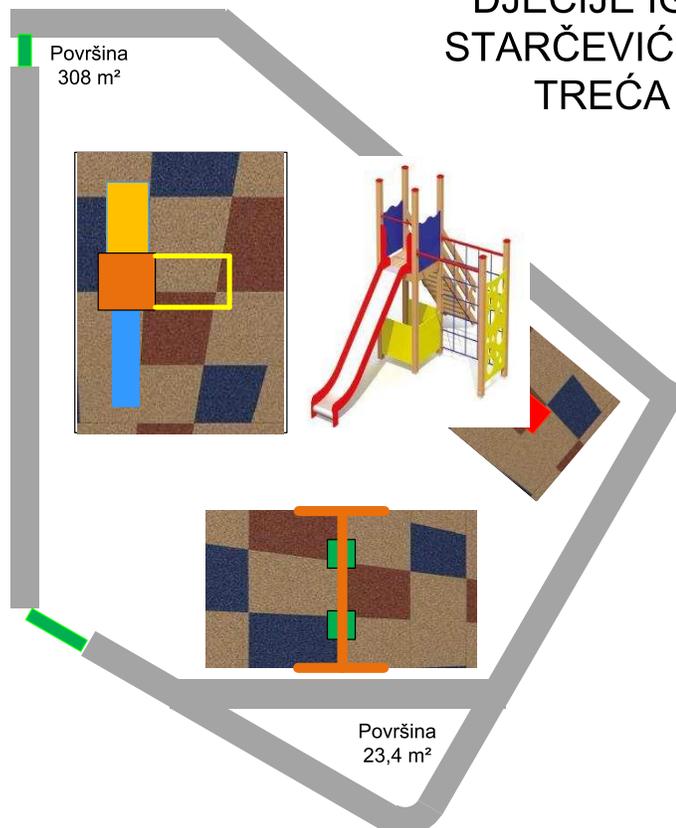
DJEČIJE IGRALIŠTE STARČEVIĆEVA ULICA DRUGA FAZA

- 1-ugraditi dvoja vrata
- 2- montirati klackalicu

39

DJEČIJE IGRALIŠTE STARČEVIĆEVA ULICA TREĆA FAZA

- 1-ugraditi centar za igranje

3.2. PUT SKALICA 13-53

Naziv projekta:
Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	

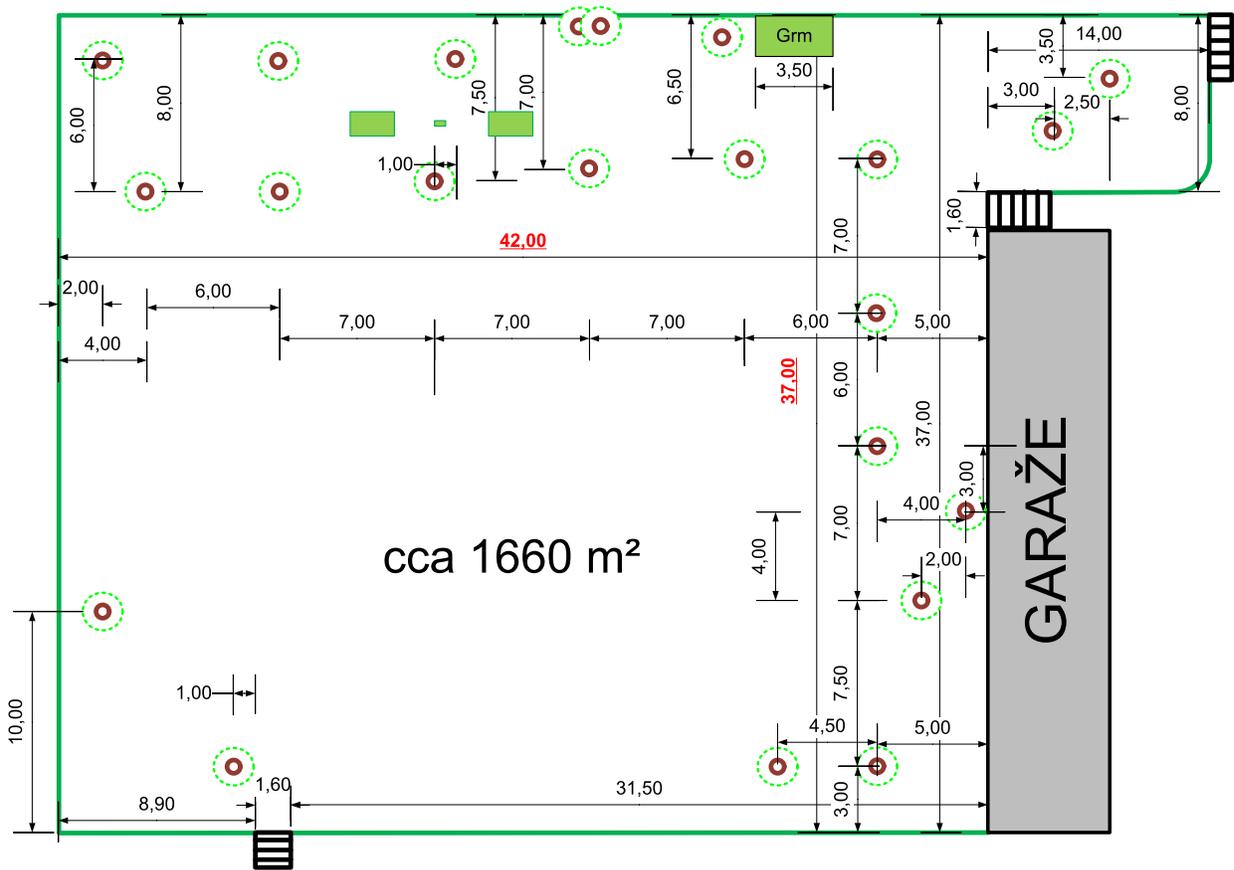
Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

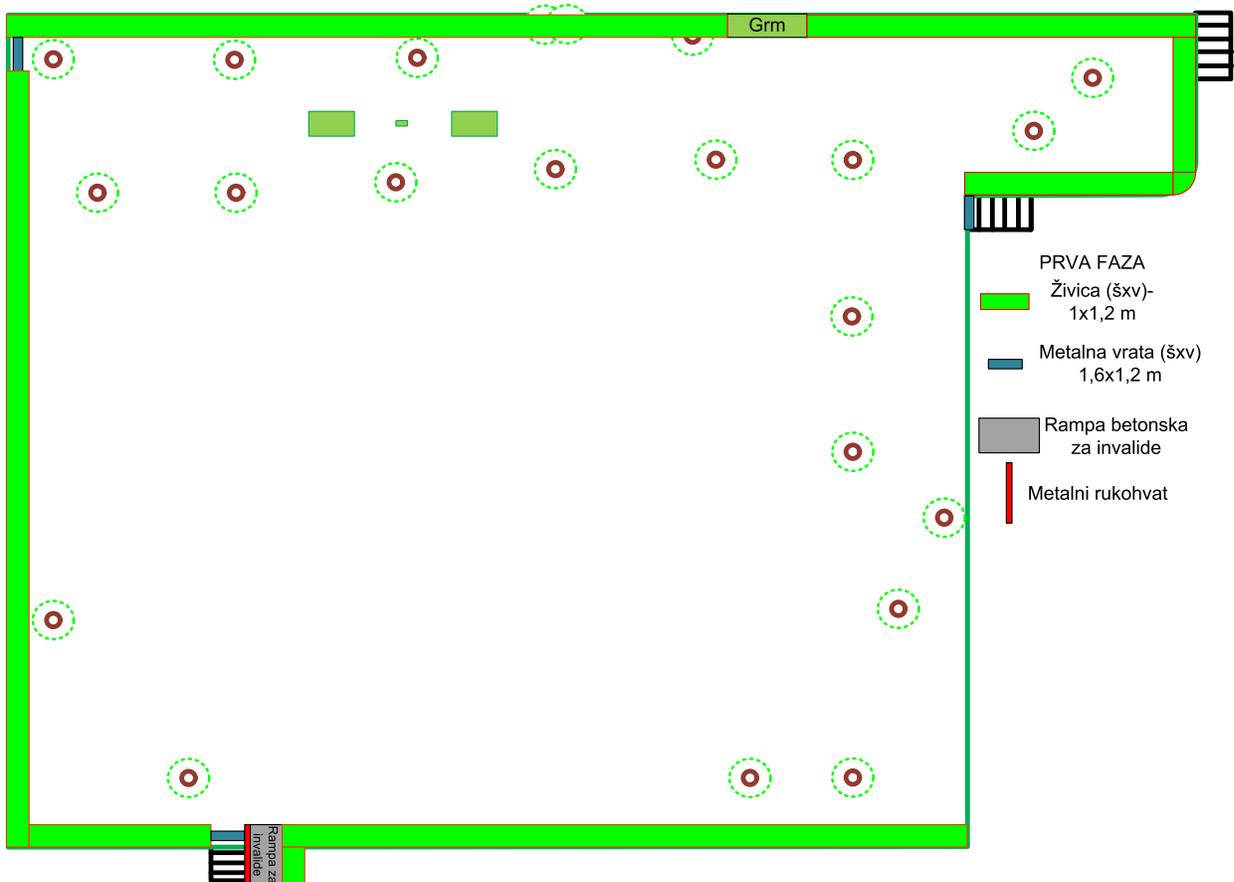
Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

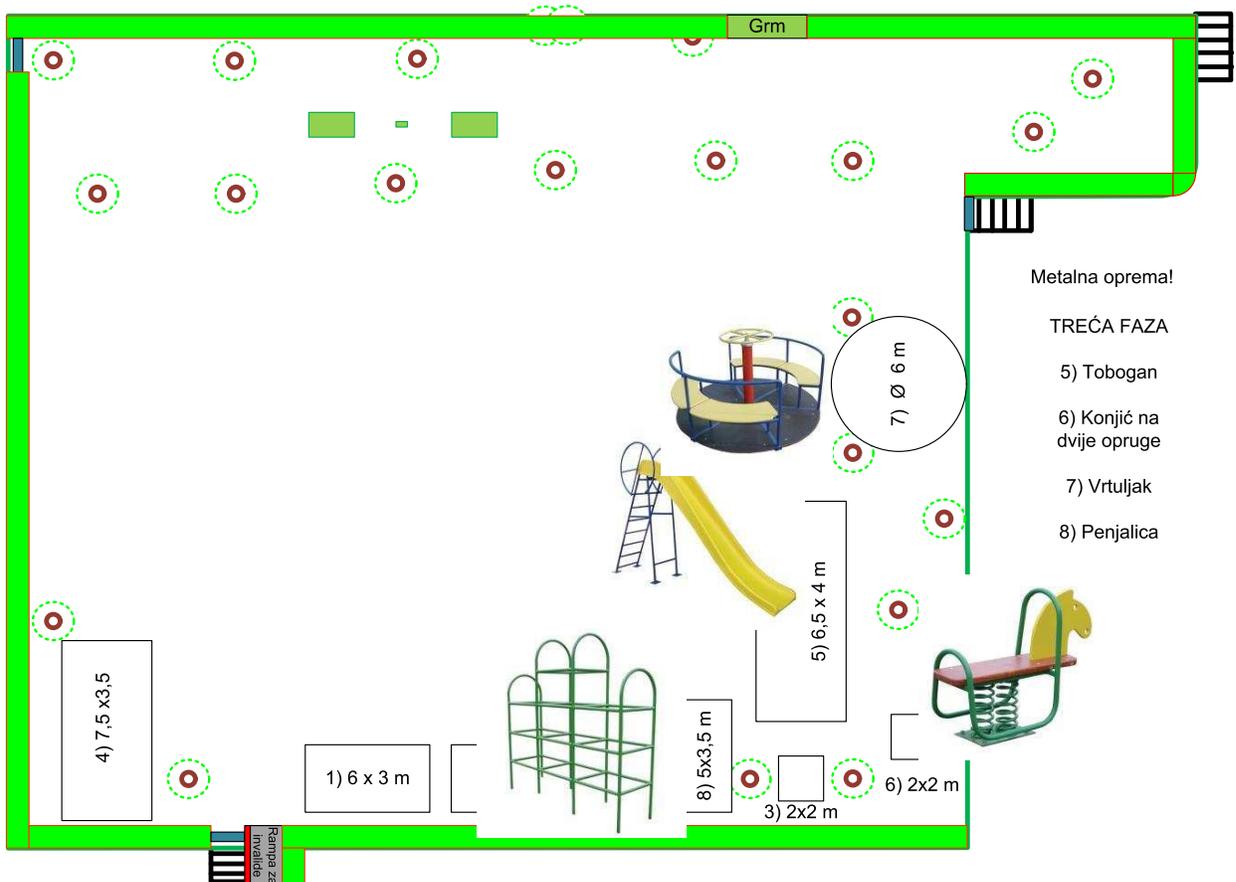

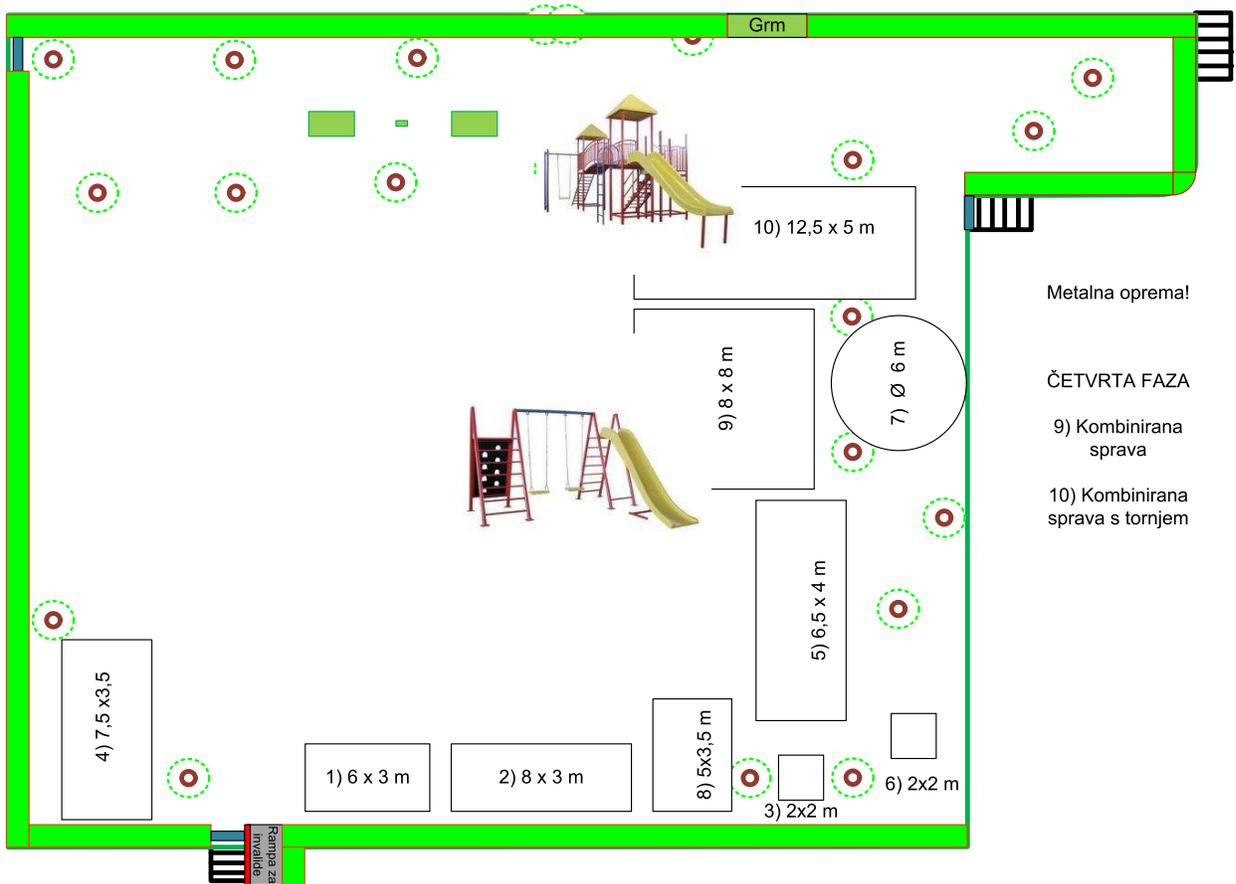
41

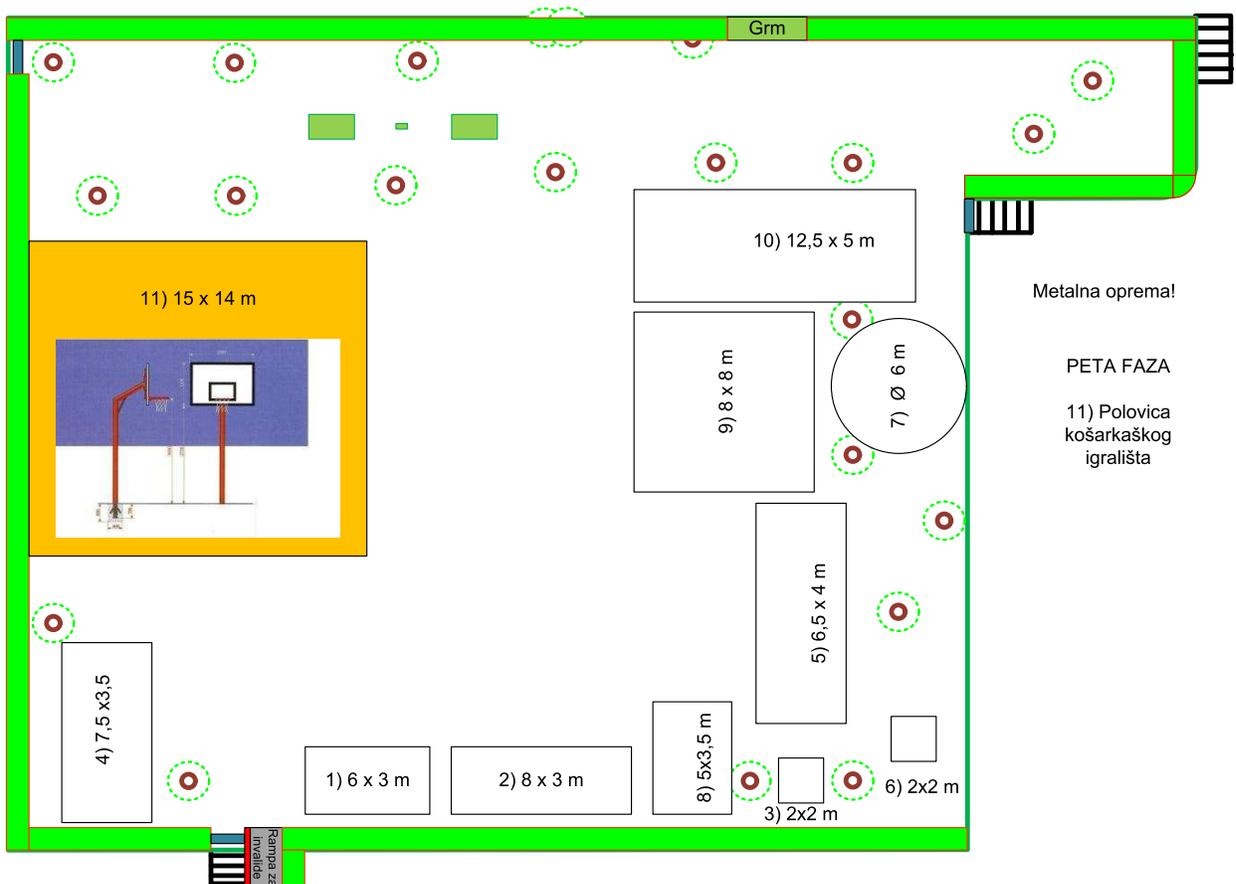

42

43

**GK
LOVRET**

3.3. GK LOVRET- PRIJATELJ DJECE

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

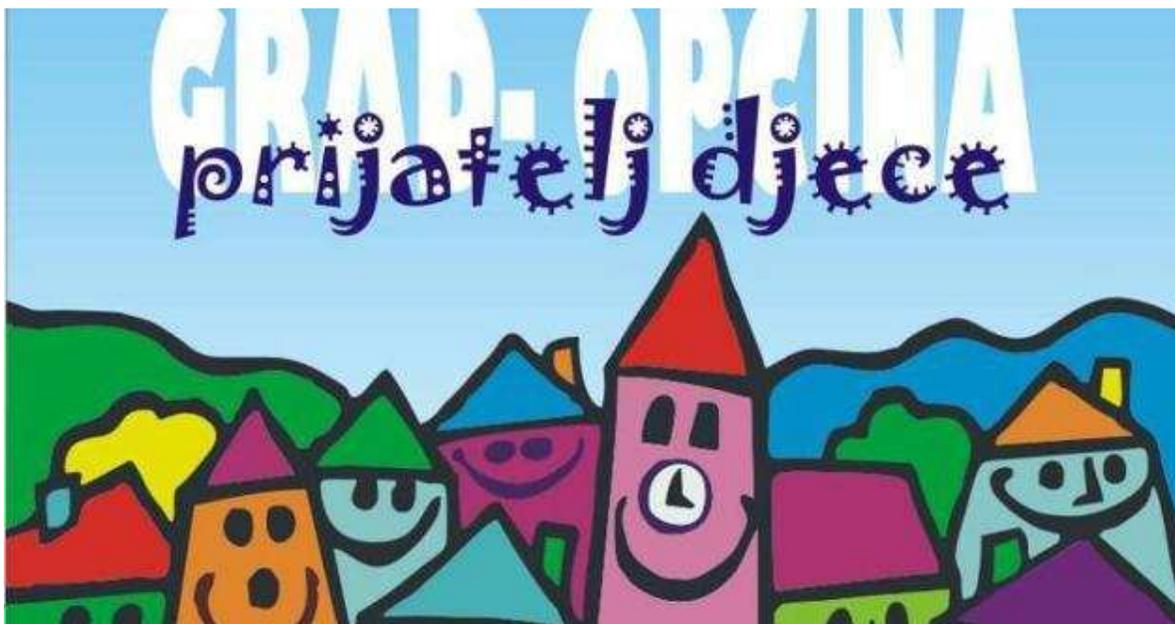
Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

GRADOVI I OPĆINE PRIJATELJI DJECE

Gradovi – prijatelji djece (Child Friendly City) je globalna inicijativa UNICEF-a pokrenuta 1996. godine s ciljem stvaranja gradova po mjeri djece. U Hrvatskoj je Akcija započela 1999. godine, a vode je Savez društava Naša djeca Hrvatske i Hrvatsko društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju pod pokroviteljstvom Ureda UNICEF-a za Hrvatsku. Akcijom lokalne zajednice ostvaruju dječja prava iz Konvencije UN-a. Gradovi / općine, kad zadovolje kriterije iz programa, stječu počasni naziv „Grad/Općina – prijatelj djece“. Trenutno je u Akciju uključeno 100 gradova/općina, a počasni naziv je dostiglo 44 gradova i općina, s trendom rasta. Akcija potiče lokalne zajednice da ulažu u usluge za djecu, sigurno i zdravo okruženje, zdravlje, obrazovanje, kulturu, sport, slobodno vrijeme djece te daju podršku roditeljima u odgoju djece.

45

Gradovi/općine – prijatelji djece u Hrvatskoj (prema redoslijedu proglašavanja od 2005.-2013.):

2005. – Čakovec, Opatija, Rijeka, Skrad, Varaždin, Zabok; 2006.- Brod Moravice, Dubrovnik, Kutina, Velika Gorica, Zagreb; 2007.- Karlovac, Koprivnica, Ogulin, Požega, Pregrada, Valpovo; 2008. – Delnice, Mali Lošinj; 2009.- Čazma, Dugo Selo, Križ, Slavonski Brod i Šibenik; 2010. – Krapina, Osijek, Prelog i Vrbovsko; 2011. – Belišće, Gospić, Pleternica, Pula, Ravna Gora i Sisak; 2012. – Buzet, Grubišno Polje, Labin, Radoboj, Stubičke Toplice, Vinkovci; 2013. – Jastrebarsko, Mače, Rovinj, Tuhelj.

CILJ AKCIJE

Motivirati odrasle u gradovima i općinama Hrvatske da potpunije ostvaruju prava i potrebe djece priznata u Konvenciji UN-a o pravima djeteta.

Program Akcije – obuhvaća sva područja života djeteta u lokalnoj zajednici te afirmira holistički pristup cjelokupne zajednice usmjerene na dobrobit djece, stvarajući sigurno i poticajno okruženje za djecu. Tako je hrvatski program razrađen putem 123 zahtjeva u 10 područja važnih za život djece: (1) Programiranje i planiranje za djecu, (2) Financijska sredstva za djecu, (3) Podrška i potpora udrugama za djecu, (4) Dijete u sigurnom i zdravom gradu, (5) Zdravlje djece, (6) Odgoj i obrazovanje djece, (7) Socijalna skrb za djecu, (8) Kultura i šport za djecu, (9) Slobodno vrijeme i rekreacija za djecu i (10) Podrška i pomoć roditeljima u skrbi i odgoju djece.

Program Gradovi i općine prijatelji djece omogućuje:

- 1. stvaranje zajedništva odraslih u kreiranju programa za djecu**
- 2. međusektorsku suradnju,**
- 3. aktivnu participaciju djece u zajednici,**
- 4. povezivanje gradova i općina koji imaju zajednička opredjeljenja za djecu**
- 5. utjecaj na definiranje nacionalne strategije u korist djece.**

NAČINI PROVEDBE

Cilj ove Akcije ostvaruje se na četiri međuovisna načina. To su:

- poticanje svih sudionika u svakom gradu / općini da udruženo i koordinirano čine što najviše mogu za dobrobit djeca
- evidentiranje postignutih rezultata
- medijsko praćenje dometa akcije
- dodjela javnog priznanja u obliku počasnog naziva grad / općina koji ispuni zahtjeve akcije – prijatelj djece.

POSEBNA VRIJEDNOST AKCIJE

Ovo je nova, društvena i stručna aktivnost, koja se temelji na implementaciji Konvencije UN-a o pravima djeteta i to na LOKALNOJ RAZINI.

**OVA AKCIJA ŽELI POBOLJŠATI I ULJEPŠATI ŽIVOT DJECE!
ZATO: GRAĐANI, RODITELJI, DJECO, POMOGNITE DA VAŠ GRAD / OPĆINA ČIM
PRIJE POSTANE – PRIJATELJ DJECE!**

Javite se Središnjem koordinacijskom odboru Akcije u svom gradu / općini ili u sjedište: Savez društava Naša djeca Hrvatske
Amruševa 10
10000 Zagreb
tel: 01 / 49 22 959
fax: 01 / 49 22 975
info@savez-dnd.hr

**GK
LOVRET****4. PROMET I PROMET
U MIROVANJU****2014****2018**

AKO SE ZA SVAKI SLUČAJ PARKIRAŠ ŠEST
BLOKOVA DALJE NAČI ČEŠ DVA PRAZNA
MJESTA UPRAVO ISPRED ULAZA U ZGRADU.

Leimarov zakon o parkiranju

SPLIT

Promet je uslužna djelatnost kojom se obavlja prijenos ljudi, dobara, vijesti i energije s mjesta na mjesto. U užem se smislu definira kao transport ili prijevoz, a u širem obuhvaća transport (prijenos ljudi i dobara) i komunikacije (prijenos vijesti, slika, ideja i uopće najrazličitijih informacija). Fenomen prometa u gradovima postaje predmet sve većeg zanimanja prometnih i ostalih stručnjaka, koje je proporcionalno s problemima koje promet producira. To potvrđuje svjetski proces snažne urbanizacije, kojim promet postaje sve više u fokusu proučavanja.

Kao rezultat sve boljeg standarda građana i dinamičnog života u gradovima, promet producira negativne efekte smanjenja brzine prometnog toka, prometnih zagušenja, zakašnjenja, zagađenja okoliša, povećanja prometnih nezgoda i njenih posljedica te potrebe za povećanim ulaganjima u prometnu infrastrukturu. Jednom riječju, promet postaje sam sebi negacija, stvarajući uvjete za teško podnošljiv život i ograničavajući daljnji prosperitet i razvoj grada.

Stoga se postavlja imperativ rješavanja prometnih problema u urbanim područjima određivanjem prometne politike koja će svojim ciljevima omogućiti podnošljiv život u gradu te skladan konkurentan i podnošljiv razvoj urbane cjeline i njegovih budućih generacija.

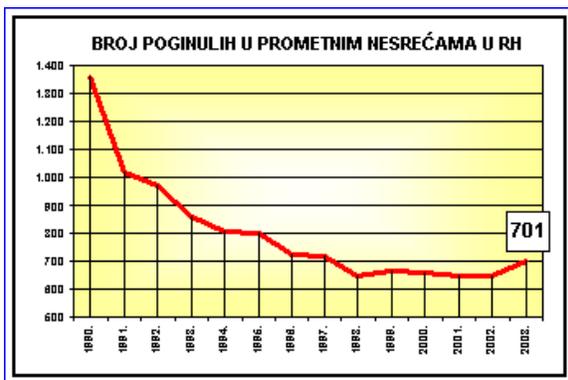
Upravljanje prijevoznom potražnjom sve češći je pristup prometnih stručnjaka u iznalaženju rješenja toga kompleksnog problema. Temeljni cilj je osigurati visoku razinu mobilnosti i dostupnosti uz racionalno korištenje raspoložive prometne infrastrukture.

Politika parkiranja treba biti u funkciji ukupne prometne politike grada. Dosada se nije znatnije koristila u toj funkciji. Unatrag dva desetljeća sazrijeva spoznaja prometnih stručnjaka da je politika parkiranja, njene strategije i mjere, značajan mehanizam za upravljanje prijevoznom potražnjom u širem smislu, te da treba korespondirati s ukupnom prometnom politikom urbane cjeline.

Nažalost do danas se mjere i strategije politike parkiranja još uvijek primjenjuju parcijalno. Svaka gradska aglomeracija, u ovisnosti o lokalnim uvjetima i pristupu prometnih i ostalih stručnjaka, koncipira svoju prometnu politiku i politiku parkiranja.

Stoga se opravdano postavlja pitanje u kakvom je odnosu ponuda parkiranja i potražnja za parkiranjem, odnosno prijevozna potražnja putovanja osobnim vozilom. Kakve zakonitosti vladaju u međusobnom odnosu? Je li moguće i kako upravljati prijevoznom potražnjom, ponudom parkiranja, odnosno strategijama i mjerama politike parkiranja? Također su prisutna pitanja kako dimenzionirati ponudu parkiranja, a da korespondira s ukupnom prometnom politikom i njenim ciljevima. Kako dimenzionirati ulična i izvanulična mjesta za parkiranje? Gdje i kako planirati i projektirati mjesta za parkiranje?

48

IZVADAK IZ PRAVILNIKA

o prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama

VI. SIGNALIZACIJA I OPREMA ZA SMIRIVANJE PROMETA

Članak 99.

Signalizacijom i opremom za smirivanje prometa utječe se na usporavanje brzine kretanja vozila na dopuštenu brzinu.

Signalizacija i oprema za smirivanje prometa sastoji se od:

- optičkih bijelih crta upozorenja;
- traka za zvučno upozoravanje;
- vibracijskih traka;
- umjetnih izbočina,
- uzdignutih ploha na kolniku.

Optičke bijele crte upozorenja izvode se s pomoću sredstava za izvođenje oznaka na kolniku, a zvučne ili vibracijske trake hrapavljenjem kolničkog zastora glodanjem ili nanošenjem tankih reljefnih slojeva na kolnik.

Umjetne izbočine su konveksnog profila, a uzdignute plohe trapeznog profila, koje se moraju razlikovati od kolne površine ceste po materijalu i boji tako da su dobro vidljive danju i noću.

Članak 100.

Umjetne izbočine i uzdignute plohe mogu se postavljati samo na cestama u naselju (stambenim četvrtima) kojima se prilazi zonama u kojima je nužno usporavanje brzine kretanja vozila radi

sigurnosti prometa, a na temelju prometnog projekta i analize opravdanosti, uz prethodnu suglasnosti po članku 44. Zakona o javnim cestama („Narodne novine“ broj 180/04).

Uporaba umjetnih izbočina i uzdignutih ploha nije dopuštena na cestama kojima se češće kreću vozila Hitne pomoći (prilazi bolnicama).

Članak 101.

Umjetne izbočine i uzdignute plohe moraju biti označene dopunskom pločom E44 uz prometni znak A34 (B31 ili C04) i prometnim znakovima C10 (izbočina na cesti), K17 i K18 (ploča za označavanje bočne zapreke) i oznakama na kolniku. Njihova površina mora biti od ne klizajućeg materijala i označena stalnim reflektirajućim tvarima na onoj strani s koje se vozilo približava.

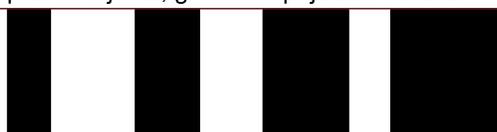
Umjetne izbočine moraju biti dobro usidrene u kolnički zastor kako bi se spriječilo odvajanje pojedinačnih elemenata ili njihovih dijelova. U zoni umjetnih izbočina i uzdignutih ploha moraju se provesti primjerene mjere odvodnje.

Članak 102.

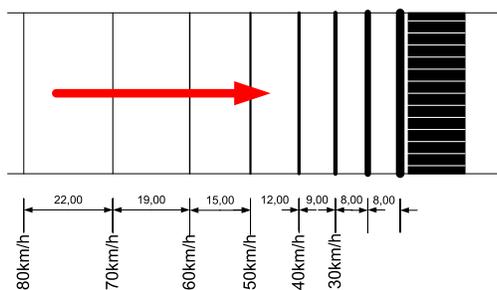
Najčešće mjere koje se primjenjuju za smirivanje prometa na kolniku jesu:

1. optičke bijele crte upozorenja koje upozoravaju vozača na potrebu smanjivanja brzine.

Crte se izvode serijskim postavljanjem najmanje četiri bijele reflektivne trake poprečno na smjer vožnje preko cijele širine prometnog traka, sve veće širine i na sve manjem razmaku. Prva crta mora biti širine 20 cm, a sljedećima se širina povećava za 10 cm (slika K50). Razmak između crta ovisi o početnoj (npr. 80 km/h) i konačnoj brzini (npr. 40 km/h) koju vozilo postiže prije opasnog dijela ceste (slika K51). Optičke bijele crte postavljaju se ispred raskrižja, pješačkih prijelaza, ispred opasnog dijela ceste, ispred ploče C79 (naziv naseljenog mjesta), cestarskih naplatnih mjesta, graničnih prijelaza i slično.

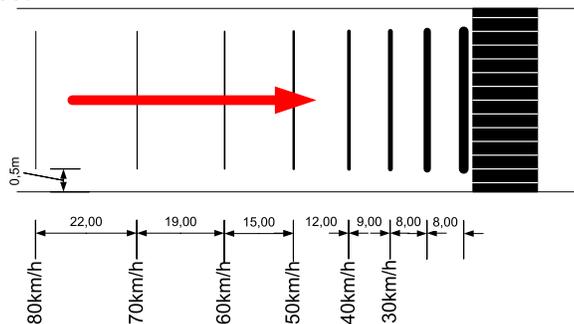

K50

K51

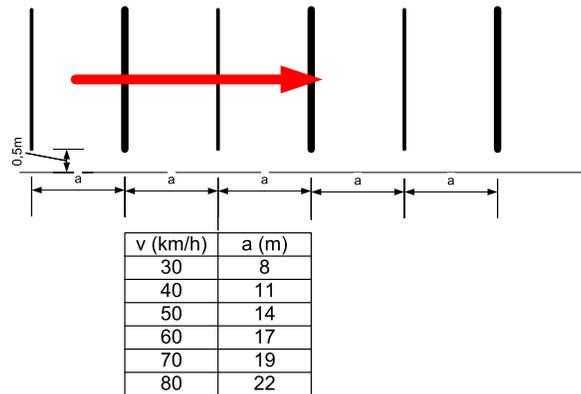
2. trake za zvučno upozoravanje vozača (“zvučna traka”), koje pri prijelazu vozila proizvode tihe vibracije i zvučne efekte i time upozoravaju vozača da smanji brzinu, (slika K52). Trake se izvode hrapavljenjem kolničkog zastora površinskim sredstvima, glodanjem ili nanošenjem eruptivne kamene granulacije veličine 8 do 12 mm. Zvučne trake se izvode u paru na udaljenosti 1.8 m (2.0 m), preko prometnog traka, širine 15 do 40 cm i visine 5 do 12 mm na međusobnom razmaku koji ovisi o početnoj (npr. 80 km/h) i konačnoj brzini (npr. 40 km/h) koju vozilo postiže prije opasnog dijela ceste. Zvučne trake mogu se postavljati ispred škola, vrtića, željezničkih prijelaza, pješačkih prijelaza, cestarskih naplatnih prolaza, križanja i opasnih zavoja gdje su velike brzine kretanja i gdje se želi zvukom i malim vibracijama vozila, upozoriti vozača na smanjivanje brzine prema propisanom ograničenju na cesti.

K52

3. vibracijske trake koje pri prijelazu vozila proizvode jace vibracije i zvučne efekte i time upozoravaju vozača da smanji brzinu. Trake su položene u paru na međusobnoj udaljenosti 1.8 m (2.0 m), slika K53.

Vibracijske trake izvode se od kamene eruptivne granulacije preko cijele širine kolnika, širine 20 do 40 cm i visine 18 do 25 mm. Razmak para traka "a" ovisi o najvećoj dopuštenoj brzini, što, u pravilu, predstavlja vremenski prolaz od jedne sekunde, odnosno dvije sekunde. Vibracijske trake postavljaju se na mjestima gdje se želi upozoriti vozača na vožnju prema propisanom ograničenju brzina na cesti.

K53

4. umjetne izbočine su građevinski elementi koji se postavljaju prije zone smirivanja prometa, većinom u stambenim ulicama, obilježenim prometnim znakom C21 (zona u kojoj je ograničena brzina) ili znakom C25 (područje smirenog prometa), slika K54.

Izbočine se postavljaju preko polovine ili po cijeloj širini prometnog traka. Ako se postavljaju u nizu međusobna udaljenost izbočina može iznositi od 20 do 60 m ovisno o situaciji.

Ovisno o ograničenju brzine, sljedećih su dimenzija:

- a) za 50 km/h ili manje, njihova širina ne smije biti manja od 60 cm, a visina ne smije prelaziti 3 cm;
- b) za 40 km/h ili manje, njihova širina ne smije biti manja od 90 cm, a visina ne smije prelaziti 5 cm;
- c) za 30 km/h ili manje, njihova širina ne smije biti manja od 120cm, a visina ne smije prelaziti 7 cm.

Tip a) i b) moraju se izvoditi od modularnih elemenata (gume ili plastične mase), a tip c) može se izvoditi i od asfaltne mase.

Izbočina poprečno na smjer vožnje na spoju s kolnikom ne smije imati rubove.

K54

5. uzdignute plohe su građevinski izvedene površine za prisilno smanjivanje brzine. Izvode se pojedinačno ili u nizu obično na mjestima gdje se pojedinačno ili u nizu većinom nalazi obilježeni pješački prijelaz (slika K55). Visina plohe je 7 do 12 cm. Nagib prilaznih rampi iznosi između 1:10 do 1:20, a dužina prilaznih rampi ovisi o visini plohe i minimalno je dužine od jednog metra.

K55

USPORENICI I STUPIĆI

ŠTO KAŽU DRUGI!

Ležeći policajci umjesto da spriječe, izazivaju nesreće!

Vozače u gradskom prometu muče ležeći policajci. Nepravilno postavljeni na prometnicama, svakim danom sve ih je više. I takvi onda umjesto da spriječe nesreću, zapravo postaju pogubni!

Na prste jedne ruke uspjeli smo nabrojiti ležeće policajce koji usporavaju promet, a ne oštećuju vozilo. Velika većina ležećih policajaca na prometnicama grada Zagreba, što se njihove širine tiče, propisno su postavljeni. No njihova visina uvelike premašuje zadane standarde, što može izazvati oštećenja na vašem automobilu.

'Čim je udarac od ležećeg policajca stradat će amortizeri, ne isti čas, ali kad tad će procuriti, stradati kugle na prednjem kraju vilice', objasnio je **Boris Ležević** iz HAK-a. Oštećenja nisu jedini problem koji zadaje glavobolju vozačima. U nekim je situacijama ugrožena i njihova sigurnost.

Ležeći policajci puni zamki

'Najveća opasnost je kada vozilo velikom brzinom naleti na neadekvatne ležeće policajce, a još je tragičnije kada vozilo izgubi stabilnost, dolazi do odbačaja vozila na stranu, a posljedice toga mogu biti katastrofalne, nalet na pješaka ili na neko drugo vozilo', rekao je **Goran Zovak**, predstojnik Zavoda za promet i tehnička vještačenja.

Ležeći policajci puni su zamki. Vozačima velik problem stvara loša signalizacija, tek kad se potpuno približe vide da su na kolniku. 'Trebali bi biti označeni prema pravilniku, međutim, prema potrebi možda bi trebalo postaviti i dodatne znakove, mislim da je veći problem u održavanju', dodaje Zovak.

Loše održavani vrebaju na svakom koraku. Oblikom i proporcijama su takvi da se ponekad ugodnije penjati čak i na visoke rubnike.

Spašavaju živote ili nekome donose dobru zaradu?

Ima ih posvuda. Oštećuju automobile, povećavaju potrošnju goriva i zagađuju okoliš. S druge strane usporavaju opasne vozača koji prijete maloj djeci, ali i svim pješacima.

Dok Europa odustaje od postavljanja ležećih policajaca u Hrvatskoj ih je sve više! Nezavisni stručnjaci imaju odgovor. Kažu, u pitanju je, čista zarada. U Zagrebačkom gradskom poglavarstvu koje ih naručuje, kažu pak, ležeći policajci spašavaju živote. Primjerice, ove godine zbog njih je čak 30 posto manje stradale djece u prometu, doznaje **Provjereno**.

'Dođe nekakav kamion, istrese se asfalt na cestu i napravi se nekakva izbočina, sigurno to nije napravljeno temeljem projekta. Možda je to odluka nekog tko je dovoljno utjecajan da može zatražiti njihovo postavljanje?', kaže Damir Novak iz HAK-a.

Zlatko Tkalčić najiskusniji je hrvatski graditelj ležećih policajaca, on situaciju drugačije vidi. Došli su krediti, kupili su se bolji automobili i sad je odmah naš limeni ljubimac ugrožen, građani se bune umjesto da prilagode brzinu.

Često se postavlja pitanje tko određuje kriterije za postavljanje ležećih policajaca i koji su to kriteriji?

Jedan takav element stoji od 10.000 kn do 15.000 kn. S obzirom da je samo u gradu Zagrebu postavljeno više od 600 parova ležećih policajaca, možemo samo zaključiti da se ne radi o sigurnosnoj mjeri nego ekonomskoj mjeri, objasnio nam je Rajko Horvat, bivši načelnik odjela prometne policije.

Alen Ordulj iz Odjela za promet Grada Zagreba koji raspisuje natječaje za postavljanje ležećih policajaca negira optužbe da se uvijek pogoduje jednoj tvrtki. Svaki puta se objavljuje javni natječaj u narodnim novinama koji traje 45 dana. Bilo koja firma može se javiti i na taj način dobiti posao.

'Daju nam poslove jer smo najstručniji'

Zlatko Tkalčić, direktor tvrtke, često optuživane da jedina dobiva ovakve poslove od grada ne vidi nikakve probleme u tome. 'Grad daje nama najviše poslova zato što smo najstručniji. Ako u ceste uložite 20 milijuna kuna, onda očekujete da se one popravljaju i održavaju, ne radi se samo o postavljanju ležećih policajaca, radi se i o održavanju', tvrdi.

Poslali smo inspekciji Ministarstva prometa tri nasumce odabrane ceste u Zagrebu da provjere ispravnost ležećih policajaca. Proces inspekcije nisu dozvolili da snimamo, njihov odgovor je vrlo štur, ali priznaju, nepravilnosti su otkrivene na sve tri. Međutim bez obzira na tu činjenicu, zbog sigurnosti svih, a pogotovo najmlađih, vozači usporite, neće biti niti nesreća niti potrebe za ležećim policajcima.

Odlaze li ležeći policajci u povijest?

Ležeći policajci, uskoro bi mogli u povijest. Sve više zemalja okreće se drukčijim oblicima sigurnosti u prometu. Umjesto ležećih policajaca, o sigurnosti bi uskoro mogle brinuti kamere koje bi svaki vaš brži prolazak od dopuštenog, novčano kaznile.

Svakodnevni prelazak preko ležećeg policajca, ponekad može biti jako skup. Za mnoge vozače upravo je njihova visina glavni problem.

Ležeći policajci na našim cestama izgledaju ovako: za 40 kilometara na sat širina ne smije biti manja od **90 centimetara**, a visina do 4 cm, onima predviđenima za vožnju do 30 kilometara na sat širina nesmije biti manja od **120 centimetara**, a visina mora biti do 7 cm.

Upravo zbog previsoko postavljenih ležećih policajaca, mehaničari svakodnevno imaju pune ruke posla.

'Brzi nalet na ležećeg policajca ili na nekakvu prepreku na cesti može dovesti do oštećenja same gume, također i do deformiranja felge', rekao je **Ivan Tadić**, voditelj servisa automobila.

Uspornike bi uskoro mogle zamijeniti kamere. A za svaku veću brzinu od dopuštene, vozači bi mogli dobiti **novčanu kaznu**.

'Sasvim sigurno da imaju preventivnu ulogu, jer ljudi ako se boje, kao što se boje policajca i kad ga vide na cesti počnu usporavati, tako će ako budu znali da ih se snima stalno se prilagoditi', kazao je Damir Novak iz HAK-a.

Većina ležećih policajaca, postavljena je bez jasnih pravila. Za njihovo uklanjanje, svi trebaju sjesti za stol, struka, vozači, ali i građani na čiji se zahtjev najčešće postavljaju.

'Vjerujem da bi našli zadovoljavajuća rješenja da ovakav režim postavljanja uspornika, odnosno ležećih policajaca više neće biti u praksi', istaknuo je **Rajko Horvat s Fakulteta prometnih znanosti**.

No iz prakse bi trebale otići i loše navike vozača. Brzina svakako prva.

PONUDA

1. Tražite uspornike crnačite visine 5 cm sa ugrađenim reflektivnim slojem (mačje oči).Jezgra žutih elemenata je u potpunosti žuta što omogućuje habanje boje (uvijek ostaju žuti elementi). Postavljaju se na završetke čitih ili žutih elemenata radi bolje vidljivosti danju, a ugrađene mačje oči daju odličnu vidljivost noću. U prilogu slike. Služe za osiguranje trgovačkih centara, ulaze u garaže, vojne objekte ...

Nisu najbolje rješenje za permanentni promet zbog agresivnosti i neugodnosti prelaska preko njih. Služe za smirivanje prometa do 20 km/h. Najjeftinija opcija. Cijena po metru dužinom iznosi 880,00 kuna + PDV sa zapivnim materijalom (tiple i vijci).

Proizvod iz Engleske od gume.

2. Jastučasti uspornici: služe za permanentni (stalni) promet . Ekološki proizvod od reciklirane gume.Proizvod iz engleske

2.1. Dimenzija Š/D/V (u cm) = 1,9 x 3,0 x 6,5 .. Za smirivanje prometa na 30 km/h. Jed. cijena iznosi 19.280,00 kuna + PDV (1 uspornik).

2.2. Dimenzija Š/D/V (u cm) = 1,6 x 2,0 x 7,5. Za smirivanje prometa na 40 km/h. Jed. cijena iznosi 9.870,00 kuna + PDV (1 uspornik).

S obzirom na iskustvo i uzeti u obzir ekonomičnost moja preporuka Vam je za taj tip uspornika.

Za širinu ceste od 8 metara u obzir dolaze uspornici širine i 1,9 i 1,6 m.

U gradu Zagrebu smo postavili jastučastih uspornika raznih oblika preko 1200 komada. Tvrtka smo sa najvećim iskustvom na prostoru Europe vezano za postavu modularnih sustava za smirivanje prostora od gume.

U prilogu su slike sa navedenim uspornicima.

Vezano za elastične stupiće,u ponudi imamo raznih boja,visine i promjera. Uobičajeni su visine 65 cm i 80 cm, promjera 8 cm. Postavili smo ih preko 10000 komada širom Hrvatske. Stupići su iz Japana sa steatom prelaska vozila preko njih nakon čega se vraćaju u prvobitni položaj. Imaju najkvalitetnije 3 M trake za refleksiju i kristalni sloj Swarovski u podnožju. Uz pomoć posebnog ključa mogu se micati vraćati po potrebi. Raspon cijena je od 650,00 - 890,00 kuna + PDV. Mogu služiti kao graničnici,delinikator,postolje za prometne znakove.....

Uglavnom postavljamo crne sa žutom refleksijom visine 65 i 80 cm, sive sa bijelom refleksijom visine 80 cm.

U prilogu par slika navedenih stupića.

Uspornici su u pravilu postavljaju kao par (2 uspornika) da se omogućiti namjerno prelaženje u suprotni smjer prilikom prelaženja preko uspornika. Sa stupićima se to može izbjeći stavljajući ih tamo gdje se žel. omogućiti prelazak vozila.

Nedam se da sam Vam malo pridošlo temaliku smirivanja prometa. Naravno ovisno o situaciji i određenoj lokaciji može se koristiti spoj svega navedenog ako za to ima potrebe.

Navedenu opremu imamo na stanju. Plaćanje avans po predračunu. isporuka robe po dogovoru.

Za dodatne informacije stojim na raspolaganju.

Srdačan pozdrav,

Moćić: 098 477 643

53

TEHNIČKI UVJETI ZA PARKIRALIŠTA

Betonske travne ploče debljine 10 cm

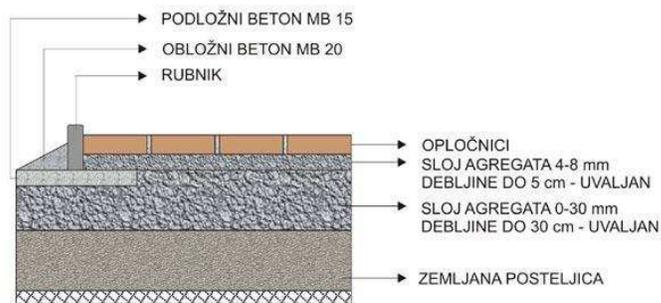
Podloga od pijeska debljine 4 cm

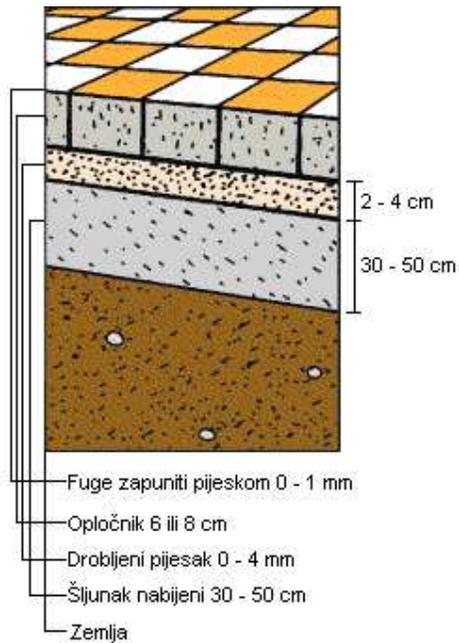
Tamponski sloj od sitnozrnog kamenitog materijala debljine 40 cm

Donji i gornji stroj

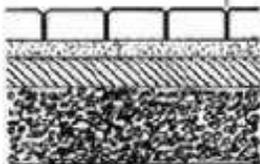
Nakon geodetskog iskolčenja obavlja se široki strojni iskop humusa debljine 20 cm, a ukoliko se kod izvođenja radova pokaže da je sloj humusa deblji, u dogovoru sa nadzornim inženjerom odrediti će se druga debljina iskopa humusa. Dio humusa iskoristiti za uređenje zelenih površina, a višak odvesti na deponiju koju odredi investitor. Nakon skidanja humusa, obavlja se strojni iskop tla C ktg.

Na otkopanju i dobro nosivu podlogu min. $M_s=25 \text{ MN/m}^2$ ugrađuje se donji nosivi sloj od sitnozrnog kamenitog materijala (tampon) u debljini 50 cm za kolnik zbijenosti min. $M_s=70 \text{ MN/m}^2$, za parkiralište tamponski sloj debljine 40 cm čija zbijenost mora biti min. $M_s=50 \text{ MN/m}^2$ a za pješačku stazu 35 cm i zbijenost min. $M_s=50 \text{ MN/m}^2$.

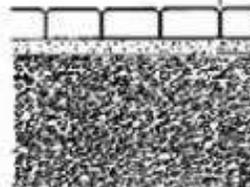

Uputstvo za ugradnju 1

- fuge napuniti pijeskom 0-1 mm
- opločnjak 6 cm
- pijesak 0-4 mm, 3 cm
- beton 6 cm
- šljunak nabijen 20 cm (tucanik nabijen 20 cm)

Uputstvo za ugradnju 2

- fuge napuniti pijeskom 0-1 mm
- opločnjak 6 cm
- pijesak 0-4 mm, 2-4 cm
- šljunak nabijen 20-30 cm (tucanik nabijen 20-30 cm)

1

2

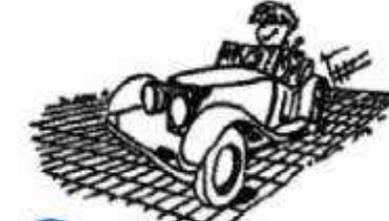
3

4

5

6

4.1. ULICA PUT SKALICA

Naziv projekta:
Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

Kako bi se povećala u prvom redu sigurnost sudionika saobraćaja navedenom cestom predlažemo:

- 1- Da se cesta (širina 6m) označi kao jednosmjerna u smjeru zapad - istok
- 2- Da se omogući parkiranje na:
  - a. desnoj strani ceste na nogostupu ostaviti 1,6 m za prolaz pješaka a ostatak na cesti (širina nogostupa 3m)
  - b. lijevoj strani ceste na nogostupu ostaviti 1,6 m za prolaz pješaka a ostatak na cesti (širina nogostupa 2m)
- 3- Da se na nogostupu i cesti izvrši označavanje u skladu sa Zakonom
- 4- Da se na izlazu vozila s parkirališta Put Skalica brojevi 23-29 te 47-53 preko nogostupa na cestu Put Skalica s desne strane stave stupići kako bi se onemogućilo parkiranje i odlaganje kontejnera za smeće te osigurao dobar pregled ceste pri uključivanju u saobraćaj
- 5- Da se označe dva frekventna pješačka prijelaza prema OŠ Skalice ta da se ista osvijetle kako bi bila vidljiva i po noći
- 6- Da se na odgovarajućem mjestu ugradi kamera (ako nema novaca onda prijedlog ide: 1- optičke bijele crte upozorenja; 2-trake za zvučno upozoravanje; 3-vibracijske trake; 4-umjetne izbočine) za praćenje brzine sudionika u saobraćaju (vidi prilog o smirivanju prometa!)
- 7- Da se brzina ograniči na 30km/h
Da se naprave ČETRI pješačka prijelaza za prolaz djeci u/iz škole (vidi skicu br.:1.)

56

**Ulica PUT SKALICA
JEDNOSMJERNA U PRAVCU
ZAPAD - ISTOK
Max.brzina: 30 km/h**

**GK
LOVRET**

**4.2. BRODARICA
(Terzićeva, Tripala i Puta
Brodarice)**

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivnemejere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:	Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:		
		Od:	Do:		Od:	Do:	

Raskrižje ulica: Velimira Terzića, Mike Tripala i Put Brodarice

1-SEMAFORI

- a) Dolaskom ulicom Mike Tripala na navedeno raskrižje postaviti semafore:
  - 1- za skretanje u desno u ulicu Put Brodarice
  - 2-za ravni nastavak prema ulici Domovinskog rata
  - 3-za skretanje u lijevo u ulicu Velimira Terzića
- b) Dolaskom iz ulice Velimira Terzića na navedeno raskrižje postaviti semafore:
  - 1-za skretanje u lijevo prema ulici Domovinskog rata
  - 2-za ravni nastavak prema ulici Put Brodarice
  - 3-za desno skretanje prema ulici Mike Tripala
- c) Dolaskom iz ulice Domovinskog rata na navedeno raskrižje postaviti semafore:
  - 1-za skretanje u desno u ulicu Velimira Terzića
  - 2-za ravni nastavak ulicom Mike Tripala
  - 3-za skretanje u lijevo u ulicu Put Brodarice
- d) Dolaskom iz ulice Put Brodarice na navedeno raskrižje postaviti semafore:
  - 1-za skretanje u desno prema ulici Domovinskog rata
  - 2-za ravni nastavak u ulicu Velimira Terzića
  - 3-za skretanje u lijevo u ulicu Mike Tripala

2-ROTOR (PROMETNO RASKRIŽJE SA KRUŽNIM TOKOM PROMETA)

Posebna skupina čvorišta u razini.

Ima samo 4 konfliktne točke uplitanja i 4 točke ispletanja za razliku od pravokutnog križanja koje ima 32 konfliktne točke.

Prema veličini vanjskog promjera D imamo dvije vrste rotora:

- mala raskrižja veličine $D_v = 26$ do 45 m
- velika raskrižja veličine $D_v > 45$ m

MALA RASKRIŽJA S KRUŽNIM TOKOM

Mogu se izvoditi unutar i izvan izgrađenih područja
IZVAN IZGRAĐENIH PODRUČJA

Kao raskrižja nižeg razreda i prometnog opterećenja

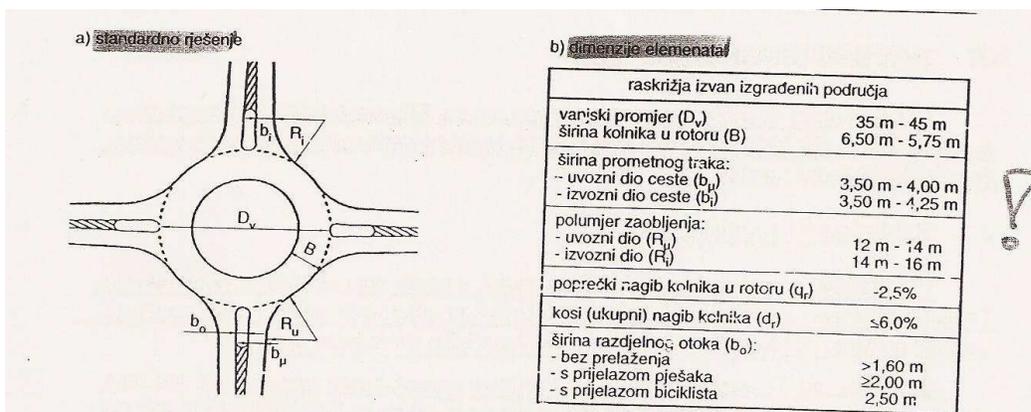
Mogu biti opterećena prometom preko svih privoza do 25 000 voz/24 h, kod opterećenja preko 15 000 voz/24 h treba provesti dokaz učinka i propusnosti

UNUTAR IZGRAĐENOG PODRUČJA

Sličnih dimenzija ko i oni izvan naselja.

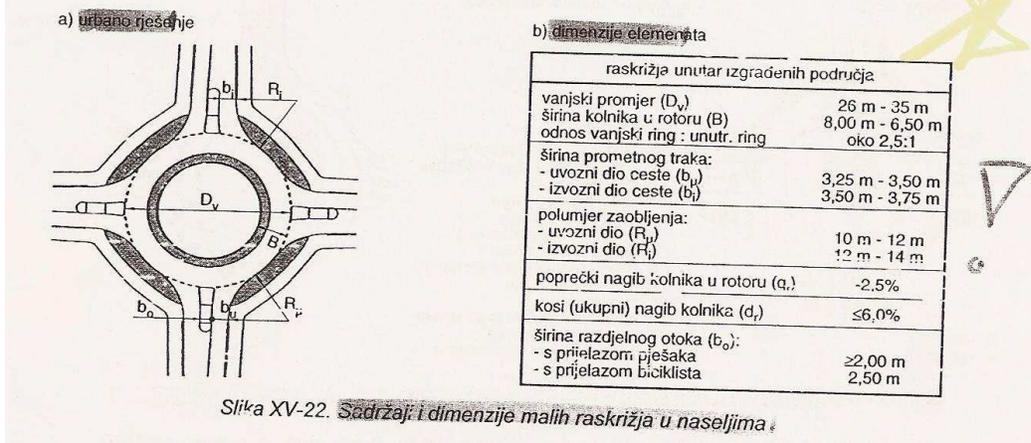
Razlika u pažljivijem oblikovanju i pažnja na pješačke i biciklističke prijelaze, zelenilo.

Ukupna prometnog opterećenja 2500 – 2800 voz/h, tj. za 1000 voz/h nesimetričnog prometa s jednog privoza.

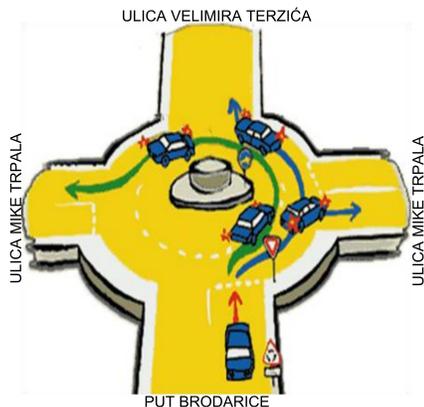

Slika XV-21. Oblik i dimenzije malih raskrižja izvan naselja

59

Slika XV-22. Sadržaji i dimenzije malih raskrižja u naseljima

Rotor je prvi prioritet a semfori drugi!

**GK
LOVRET**

4.3. RASKRIŽJE

(Hrvatske mornarice, Domovinskog
rata i ulice Slobode)

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

SEMAFOR - RASKRIŽJE

ULICA DOMOVISKOGR RATA,
ULICA SLOBODE I HRVATSKE MORNARICE

Kako veliki broj vozila skreće lijevo iz ulice Slobode u ulicu Domovinskog rata (prema našem GK Lovretu - posebno za njegov južni dio) a istovremeno iz ulice Hrvatske Mornarice dvije trake skreću u lijevo, jedna ravno u ulicu Slobode a jedna desno u ulicu Domovinskog rata na raskrižju se stvara velika potencijalna opasnost sudara. Kako bi se to izbjeglo tražimo ugradnju semfora strelice za skretanje u lijevo iz ulice Slobode u ulicu Domovinskog rata.

**GK
LOVRET**

4.4. BICKLISTUČKE STAZE

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivnemejere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

KORISTI BIKIKLIZMA

Prošli su dani kada su ljudi bicikle upotrebljavali većinom kao transportna sredstva za putovanja na manje udaljena mjesta, Danas je biciklizam sport i oblik vježbe koji je oduševio cijeli svijet.

Biciklizam je, bez sumnje, najenergičnija aktivnost kojom se možete baviti. Druge aktivnosti poput dizanja utega mogu rezultirati većom silom ili većom mišićnom snagom kroz kraći period, isto kao i trčanje i plivanje, ali ništa se nemože dugoročno mjeriti s visokim zahtjevima biciklizma. Za većinu ljudi biciklizam osigurava zabavan, dosljedan, racionalan način vježbanja, poboljšanja srčanih funkcija i gubitka kilograma. Dodatna prednost biciklizma je da se njime mogu baviti ljudi svih dobnih skupna bez obzira na formu.

Biciklizam zahtijeva rad cijelog tijela pa je potpuna vježba za cijelo tijelo. Bili to vaši zglobovi, ruke ili ramena, svaki dio tijela mora biti u pokretu i pratiti tempo. Dobra strana biciklizma je da sami odabirete brzinu kojom se želite voziti. Ako želite dobru, energičnu vježbu možete povećati opterećenje, a ako želite laganu, opuštenu vožnju napravite par krugova po susjedstvu. Biciklizam vas tjera da koristite svoje bokove, noge, trbušne mišiće i na taj način pomaže u topljenju nakupljenih masnoća te konačno dovodi do lijepo oblikovanog tijela željene težine.

UČINCI BIKIKLIZMA NA ZDRAVLJE SU BROJNI, Npr.:

· VOŽNJA BIKIKLA DOBRA JE ZA SRCE: Svakodnevna vožnja biciklom efikasna je i ugodna aerobna vježba. Smanjuje rizik od ozbiljnih bolesti kao što su bolesti srca, visoki krvni tlak i najčešći oblik dijabetesa.

· BIKIKLIZAM POMAŽE U KONTROLI TJELESNE TEŽINE: Biciklizam može biti dio programa gubitka težine jer ubrzava izgaranje kalorija. Može se potrošiti gotovo jednak broj kalorija kao i trčanjem, a manje opterećuje zglobove od trčanja ili aerobika. Također se u velikoj mjeri preporučuje svakom iznad četrdeset godina. Aktivira i ubrzava metabolizam te na taj način ubrzava proces gubitka kilograma.

· BIKIKLIZAM POBOLJŠAVA RASPOLOŽENJE: Biciklizam može imati pozitivan učinak na vaše raspoloženje. Za umjerenu vožnju biciklom dokazano je da ublažava depresiju, smanjuje razinu stresa, poboljšava raspoloženje i podiže samopouzdanje.

· BIKIKLIZAM POMAŽE U ODRŽAVANJU SNAGE I KOORDINACIJE: Biciklizam također može imati indirektan pozitivan učinak u vidu smanjenja ozljeda od pada koje vas mogu ozbiljno onesposobiti, pogotovo starije ljude. Također pomaže u povećanju izdržljivosti kako bi izdržali dan i završili ga puni energije.

· BIKIKLIZAM POMAŽE U OČUVANJU OKOLIŠA: Bezbroj je razloga zbog kojih možemo reći da je Zemlja iz dana u dan sve zagađenija, a biciklizam je jedno od rješenja svih ekoloških pitanja. Bicikl ne ispušta plinove koji onečišćuju okoliš, a njime možete zaobići i najveće prometne gužve bez imalo gnjavaže.

Redovita tjelovježba ubrzava gubitak suvišnih kilograma i doprinosi postizanju zdrave tjelesne težine. U početku, pokušajte voziti bicikl tridesetak minuta dnevno, tri do pet puta tjedno. Nemojte se zaboraviti zagrijati prije biciklizma. Vaš tempo nebi smio biti prevelik, trebali bi osjećati toplinu i samo mali nedostatak zraka. Biciklizam je zabavan. Pozovite prijatelja da vam se pridruži. Ne oklijevajte, izvadite kacigu, izađite i krenite na vožnju.

63

BIKIKLIZAM U SPLITU

Tribina je okupila četrdesetak pretežito mladih štovatelja pedala

Prisutna predstavnica Grada Splita, Sanda Jurić, nije imala previše toga za reći pa je tako i sama priznala da ne zna gdje je zapeo plan da se biciklistička staza u 2011. godini od Ulice Hrvatske mornarice produži uz Kaštelansku. Lovro Rumora podsjetio je da je prva splitska biciklistička staza definirana 2006. godine te da se u planovima protezala od Žnjana do Marjana, a da su u gradskom proračunu bila osigurana i sredstva za njenu realizaciju. – Gradonačelnik Kuret je 2009. godine najavio stazu od Ravnih njiva do Marjana, a Kerum sada najavljuje stazu na zapadnoj obali – upozorio je Rumora na besmislenost gradnje raštrkanih staza od po nekoliko stotina metara. – Biciklističke staze u nekim gradovima su turističke atrakcije, a način na koji Split gradi nefunkcionalne staze zapravo je samo neopravdani trošak – bio je također jedan od komentara.

Ljiljana Prebanda iz Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Suće kazala je da se o biciklističkim stazama u Splitu priča najmanje deset godina te da je jedna od obećanih i zaboravljenih trasa bila i Vukovarska ulica. Posebno se osvrnula na problem nepostojanja uređenih parkirališta za bicikle kojeg nema niti ispred ne tako davno otvorenog Središnjeg odjela gradske knjižnice Marka Marulića. Knjižnica nema financijskih mogućnosti brinuti o biciklistima koji vole čitati pa je Veljko Martinović iz SEP Plavi planet zamolio predstavnicu Grada da se pred nadležnima založi barem za realizaciju tog jednog jedinog parkirališta i pokaže da ima nade za zdrav život u Splitu.

U nastojanjima da još jedna javna rasprava o problemima splitskih biciklista ne ostane samo na obećanjima pridružila se i inicijativa Ljube Juretića iz BK Timun za obnovu horizontalne signalizacije na Marjanu. – Dajte nam dozvolu i 10 kila boje i mi ćemo to sami srediti – kazao je Juretić predstavnici Grada koja ga je deklarativno podržala i sa zahtjevom uputila na odjel komunalne.

O kojim uzbrdicama u Splitu pričate?!

– Dok se ne okupi tisuću biciklista i pokaže zube, kao prosvjednici za Marjan, ovakve rasprave nemaju previše smisla – rezolutan je bio Juretić. Opravdan pesimizam prisutnih potkrijepila je i iznesena činjenica da Grad Split u ovoj godini uopće nije raspisao natječaj na području zaštite okoliša. Kao problem bilo kakvog javnog protesta navedena je nedovoljna zainteresiranost javnosti za konkretno djelovanje koje se uglavnom svodi na komentare podrške na internetu. – Biciklijada koja se prethodnih godina organizirala svake je godine imala sve manje sudionika, ali i sve kraću trasu – replicirala je Prebanda na Rumorinu inicijativu. Kao jedini pozitivan primjer brojnosti biciklista na nekoj akciji navedena je prošlogodišnja Biciklopopravljajona povodom Dana planeta Zemlja, u organizaciji BK Timun i udruge Sunce, a kreativni Timunovci su i na ovoj tribini najavili organizaciju Škole vožnje priko korniča kao doprinos stvaranju kritične mase biciklista.

Djelovanje biciklista uglavnom se svodi na komentare podrške

– Ne znam o kojim uzbrdicama u Splitu pričate – ironično je komentirala simpatična Riječanka koja je usporedila splitska i riječka iskustva na pedalama. Njenim komentarom započeo je niz predstavljanja primjera dobre prakse u drugim gradovima, ali i opovrgavanja teorije kako Split geografski nije pogodan za bicikliste. – Freiburg ima savršene staze za bicikliste, a Nijemci su na biciklima čak i po snijegu i u škole ne idu autobusima – jedno je od iskustava iz publike među kojima je bila i informacija kako je poljski grad Gdansk dobio biciklističke staze zahvaljujući angažmanu lokalne udruge koja je osigurala financiranje iz europskih fondova te gradsku upravu donijela pred gotov čin.

Krade se – čuvaj račun i zapiši serijski broj!

Policijske statistike govore o samo sedam otuđenih bicikli u prethodnoj godini, no iskustva biciklista opovrgavaju takvu statistiku. – Niti Zagreb sa većim brojem parkirališta nije imun na takav iskustva i tu je važna uloga policije – kazala je Ljiljana Prebanda iz udruge Sunce. Prijedlog da se uvede registracija bicikla, po uzoru na Čakovec, gdje takav model navodno izvrsno funkcionira, naišao je na kritiku da tome slijedi plaćanje poreza i drugih nameta pa je Ljubo Juretić iz BK Timun iznio prijedlog da policija poveća svoj angažman u sprječavanju sve učestalijih krađa postavljanjem mamaca sa GPS uređajima i krene u konkretnu borbu s lopovima. Biciklistima je savjetovao da zbog lakše identifikacije na prepoznavanju ukradene robe što prije zapišu unikatni serijski broj koji je utisnut na donjoj strani konstrukcije bicikla te da obavezno čuvaju račun.

S predstavnicima grada tražiti da se kod bilo kakve adaptacije prometa na području GK Lovret izgradi i biciklistička staza.

**GK
LOVRET**

4.5. NOGOSTUP-Put Glavičina

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivnemejere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

RNK Split je uzurpirao nogostup na način da isti prisvaja kao svoj prostor.

Potrebno je ukloniti:

- rampu koja brani prolaz zaposlenicima brodogradilišta (opravdanje da se može proći nije validan jer mogu proći dva čovjeka na nogostupu širine 5 m.
- na nogostupu ukloniti oznaku za parkiranje invalida te istu premjestiti na kolniku uz rub nogostupa

Ukoliko je namjera bila da se zaustavi parkiranje vozila na nogostupu mogli su biti postavljeni stupići na početku nogostupa, ali iz priloženih fotografija je vidljivo da se radi o klasičnoj prenamjeni javne površine u privatne svrhe.

66

**GK
LOVRET**

4.6. PARKIRALIŠTE- Put Skalica 13-53

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	

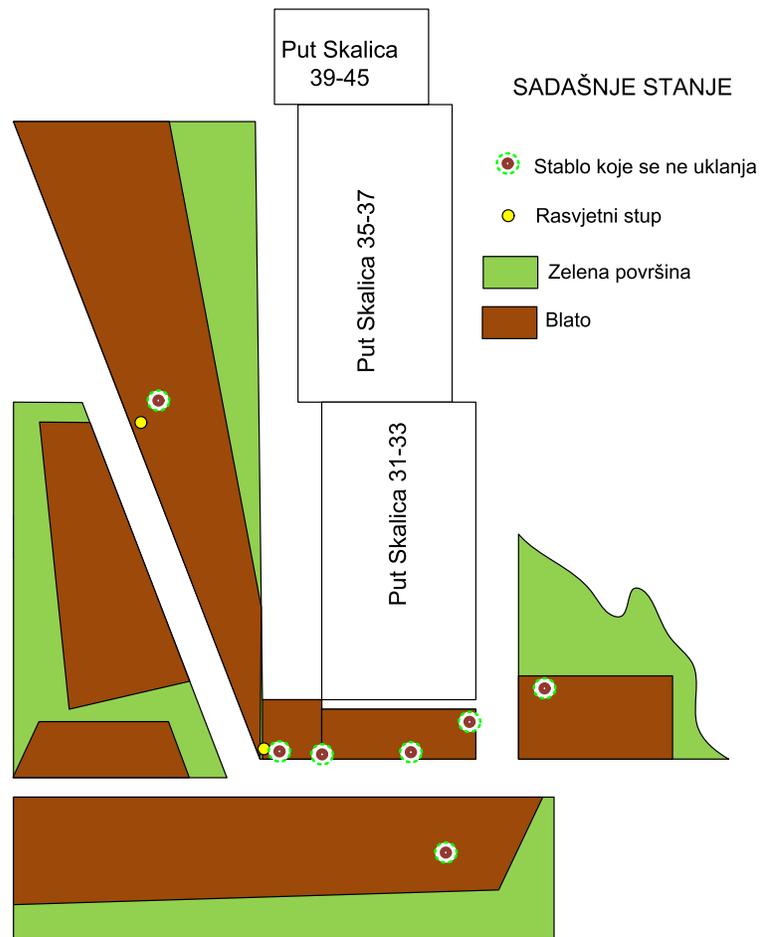
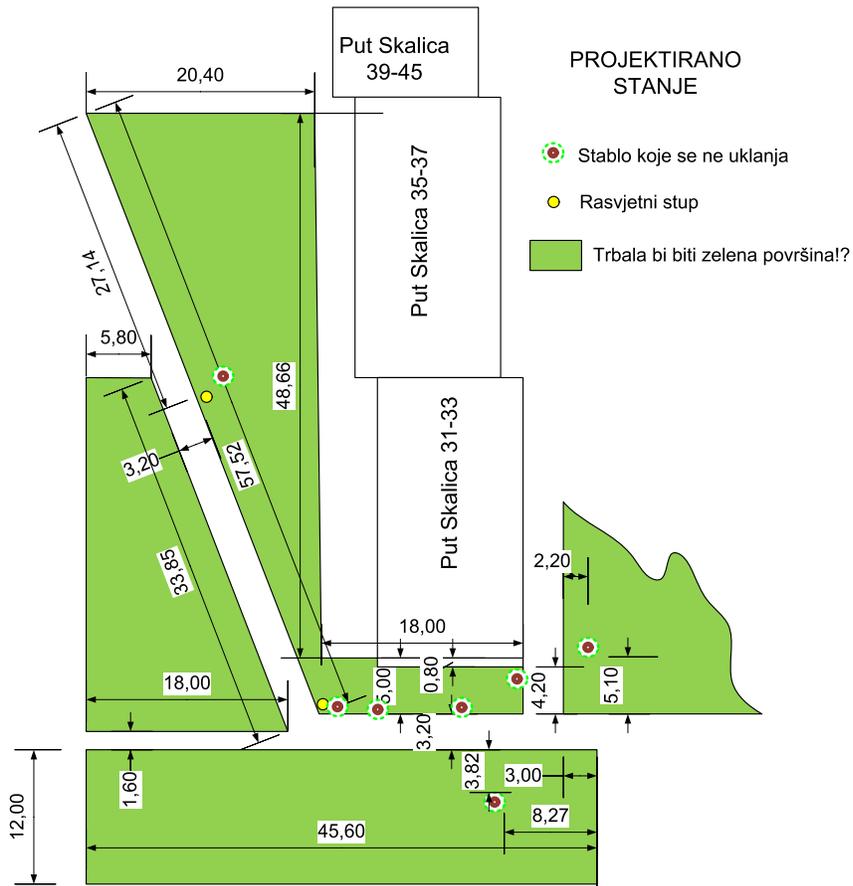
Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

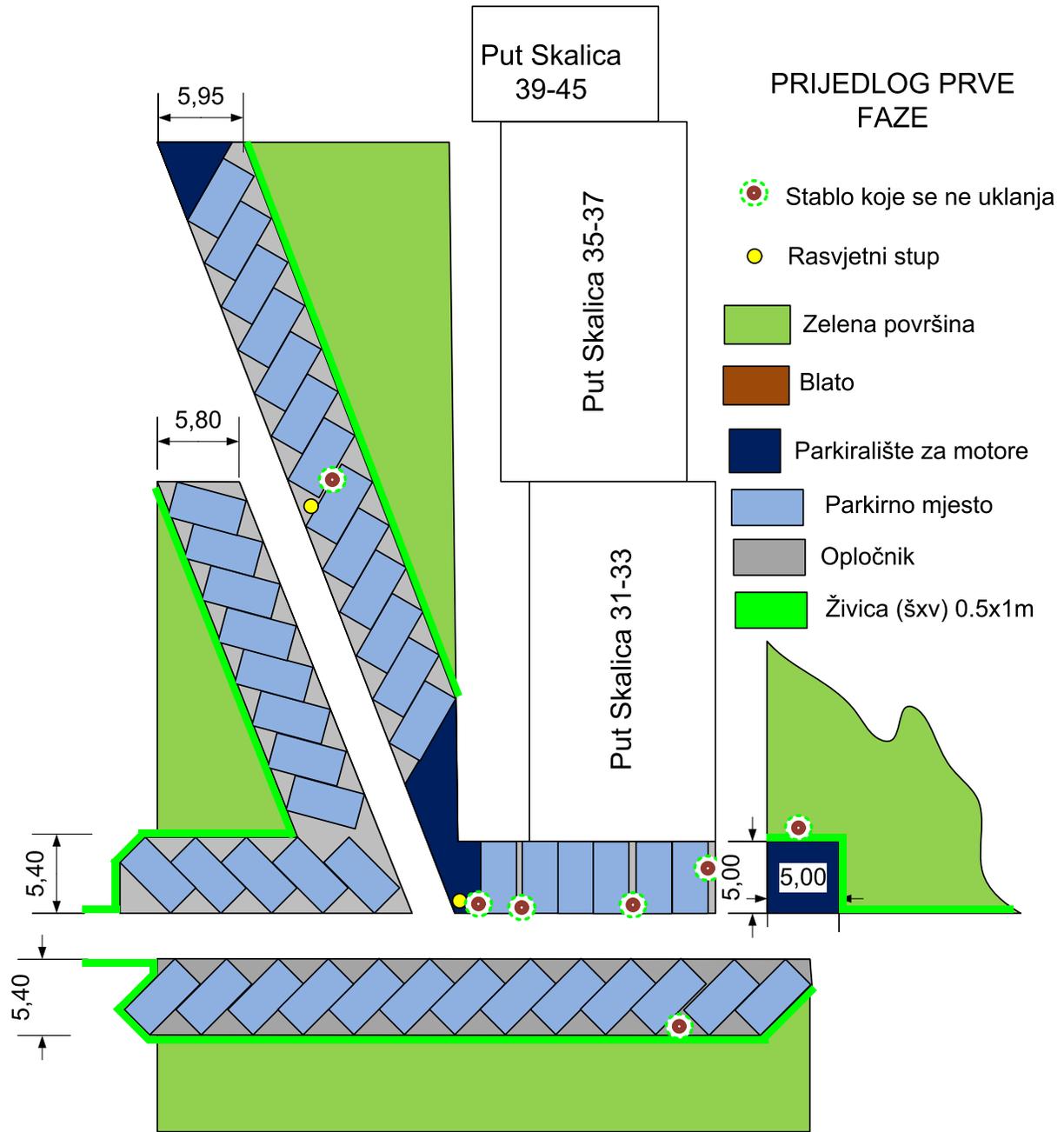
Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

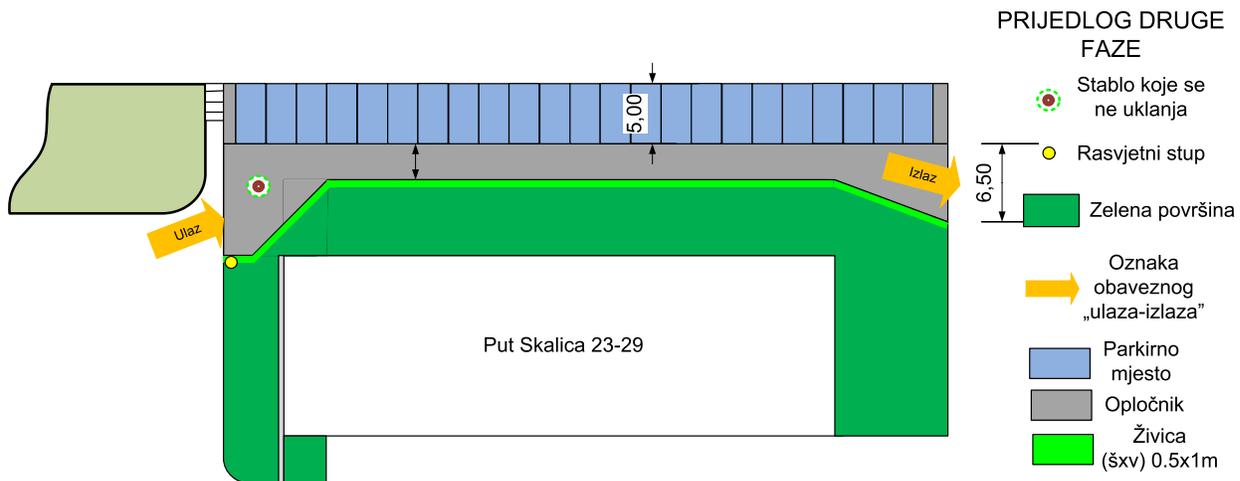
Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

69

**GK
LOVRET**

4.7. PARKIRALIŠTE (Sjeverno od OŠ Skralice)

Naziv projekta:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

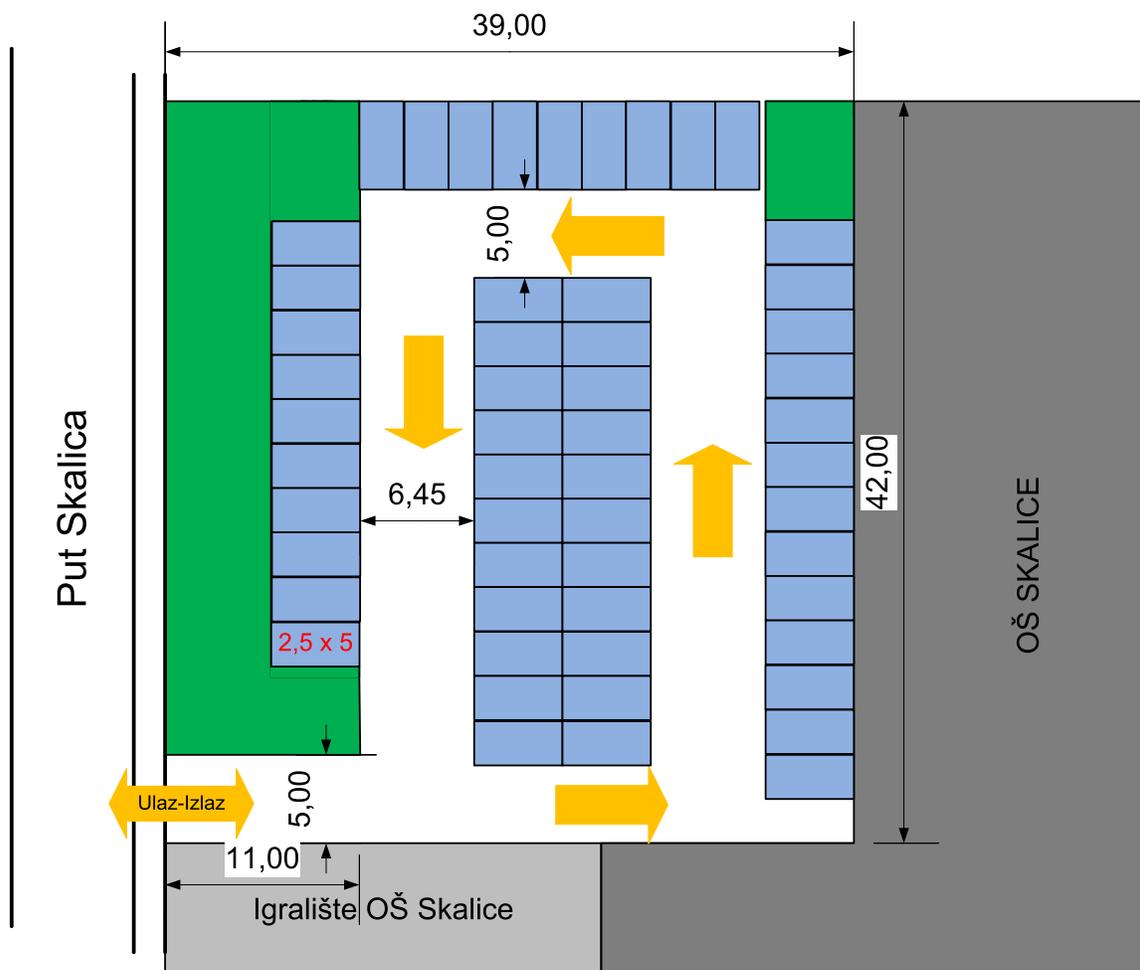
Preventivne i/ili korektivnemejere:	
-------------------------------------	--

Prioritet broj:

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

72

Nisu potrebni znatni i skupi radovi! Dapače dovoljno je poravnati prostor koji ima prirodan pad i nasuti „second hand“ asfaltnom masom te označiti. Dobitak bi bio pedesetak parkirnih mjesta!

**GK
LOVRET**

4.8. PARKIRALIŠTE (Domovinskog rata 33-39)

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivnemejere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

**GK
LOVRET**

4.9. PARKIRALIŠTE

(Bivše igralište Pomorske škole)

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

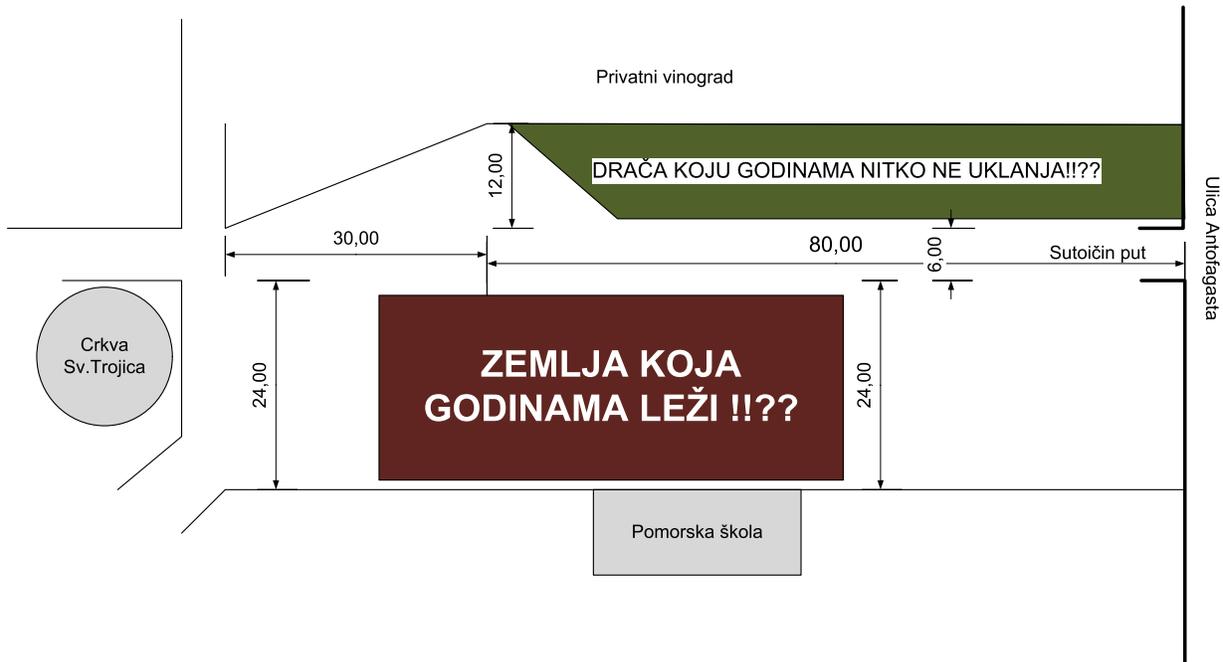
Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivnemejere:	
-------------------------------------	--

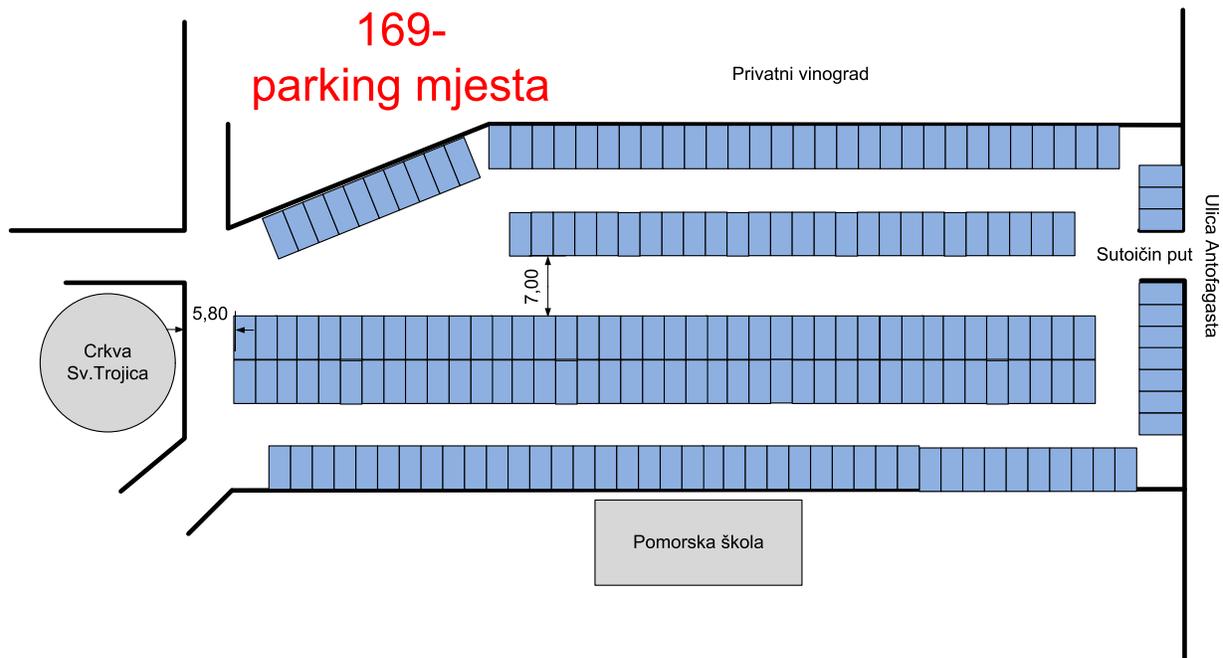
Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

Potrebno je da onaj tko je ostavio zemlju da istu odveze o svom trošku. Nadalje draču je potrebno pokositi a teren samo poravnati i sabiti eventualno s secod hand asfaltom. Dobiva se parkiralište za 169 vozila!?

76

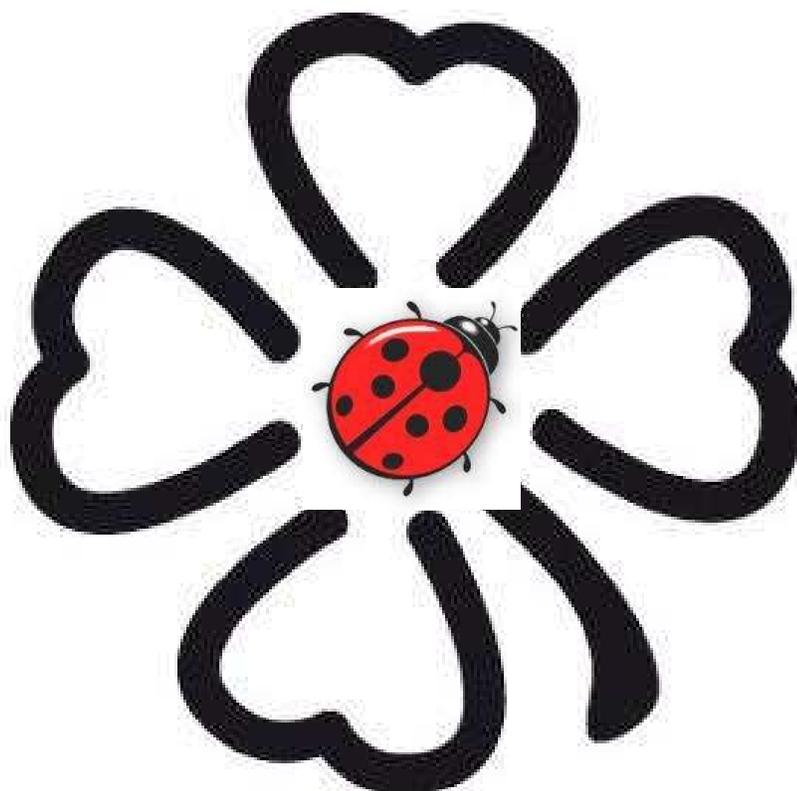

**GK
LOVRET**

5. KUĆNI LJUBIMCI

2014 ◊

2018

NEMA LOŠIH PASA, VEĆ SAMO LOŠIH GOSPODARA.
NN

SPLIT

Sredinom 80-tih godina SZO (svjetska zdravstvena organizacija) izvijestila je da "ljubimci koji su pravilno zbrinuti donose nemjerljivu blagodat svojim vlasnicima i društvu, a nikome ne predstavljaju opasnost."

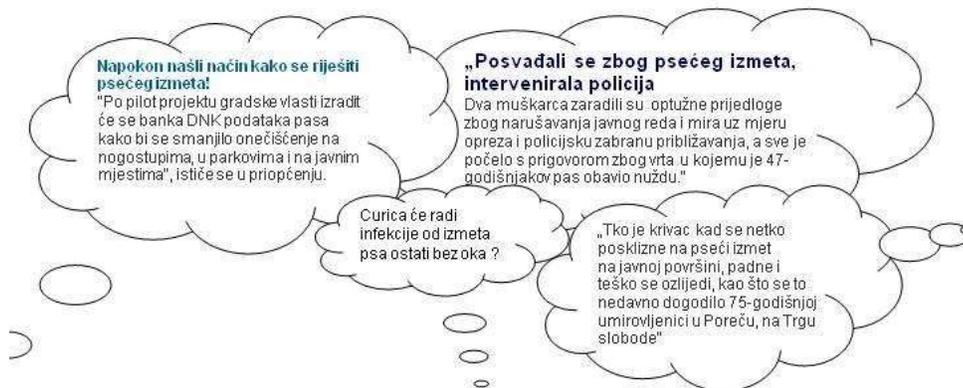
I uistinu odavno je općepoznato da kućni ljubimci (bio to pas, glodavac, gmaz- ovisno o vašim afinitetima...) djeluju pozitivno na zdravlje odraslih kao i na djetetov rast i razvoj. Kod odraslih druženje i briga oko kućnog ljubimca smanjuje rizik bolesti srca, snižava krvni tlak te ublažava neugodna emocionalna stanja. Što se djetetovog razvoja tiče sva istraživanja pokazuju da djeca koja su u bliskom kontaktu sa svojim ljubimcima imaju manju sklonost alergijama. Kad se mora brinuti za svojeg ljubimca dijete uči o odgovornosti i usvaja radne navike. Isto tako to mu je i prilika da se nauči brinuti o sebi te da bude osjetljiviji i svjesniji tuđih potreba. Naravno roditelji su ti koji brinu za najvažnije potrebe svog ljubimca a djeci se može prepustiti da skrbe za svoje ljubimce u skladu sa svojom dobi i mogućnostima. Kao i u mnogim drugim stvarima dijete će svoj odnos prema životinjama graditi u skladu s vašim sugestijama i ophođenjem. Stoga neka vaš odnos prema kućnom ljubimcu bude pun pažnje, nježnosti i ljubavi.

Kulturan vlasnik psa

Između svih kućnih ljubimaca psi se ističu kao izrazito druželjubiva vrsta koja uživa u društvu ljudi a pravilnim odabirom temperamenta i veličine psa oni se mogu uklopiti u različite životne uvjete. Samim time psi su postali naša svakodnevnica, najčešći pridruženi član naše velike obitelji. Budući je pas ljubimac s kojim idemo među druge ljude dobro je razmisliti ne samo o našem odnosu prema psu već i o našem ponašanju prema ostalim vlasnicima pasa kao i općeniti odnos prema drugim ljudima.

Ništa se vlasniku psa neće toliko zamjeriti koliko neodgovorno i nesavjesno ponašanje koje u stvari ugrožava zdravlje sviju nas te narušava estetski i olfaktorni (je senzorni sistem koji služi za čulo njuha) aspekt urbane okoline. Gotovo je zapanjujuće koliko je naslova posvećeno psećem izmetu i kakve sve posljedice mogu nastati uslijed nesavjesnog ponašanja. Evo samo neki od njih:

78

Mnogi su gradovi i države poduzeli mnogobrojne mjere ne bi li izašli na kraj s ovom problematikom. Primjera radi postavili su vrećice i kante za odlaganje psećeg izmeta, na pojedinim mjestima postavili znak zabrane za pse, izgradili pseće parkove...sve to ipak čini se nije dovoljno dok god se kod građana ne podigne razina svijesti o opasnostima koje prijet iz tla.

1. Zakonska obveza

Nesakupljanje izmeta za psima zakonski je kažnjivo.

2. Kultura i uzajamno poštovanje

Ljudi koji skupljaju za svojim psima šalju jasnu poruku da poštuju sami sebe kao i druge oko sebe. Javne površine su opće dobro, svi ih koristimo. Budimo iskreni nitko od nas ne voli ugaziti u nečiji „uradak“ i na svojim cipelama nositi neizostavni miris. No to je možda i najbenignije od svega što nam se uz barem lagan osjećaj nelagode može dogoditi. Gornji isječci novinskih članaka samo su neki od primjera koji ukazuju na moguće posljedice koje mogu nastati ukoliko ne očistite javnu površinu od psećeg izmeta.

3. Zdravlje

Izmet pasa (naravno i ostalih životinja) može biti opasan po zdravlje jer je potencijalni izvor zaraze. Unatoč tome što redovito vodite svojeg psa na cijepljenje i čistite ga od parazita pas se lako može iznova zaraziti ukoliko dođe u kontakt s kontaminiranim izmetom. S druge strane tu su i grupa zaraznih bolesti koje su zajedničke ljudima i životinjama i mogu prelaziti sa životinja na ljude i obrnuto. Bolesti i parazite vrlo lako možemo unijeti cipelama u svoj dom ukoliko ne primijetimo da smo stali na izmet. Osim toga pranje ruku nekad nije dovoljno jer tragovi bolesti ostaju ispod noktiju stoga je nepočišćen izmet posebna opasnost za djecu koja se igraju u parkovima, travnjacima i u prirodi općenito.

4. Očuvanje prirode i okoliša

Mnogi će vjerojatno reći izmet ko izmet sve će se to razgraditi u prirodi i pognojiti travu. Činjenice su upravo suprotne. K tomu dodano kada je riječ o urbanom životu na mjestima gdje je populacija pasa velika izmet se puno brže nakupi nego li se stigne razgraditi. Imajte uvijek na umu da pseći izmet nije prirodno gnojivo, dapače veoma je štetno. Svi znamo da psi obilježavaju teritoriju uriniranjem no možda je manji broj upoznat s činjenicom da psi obilježavaju teritoriju i izmetom čime potiču i ostale pse na isto. Rezultat svega na koncu je spaljena trava. Ne treba zanemariti niti činjenicu da pseći izmet isto tako zagađuje i vodu jer sadrži velike količine dušika i fosfora koji potiču rast algi čime se remeti prirodna ravnoteža.

5. Obazrivost prema drugima

Obaveza vlasnika je osigurati svojem psu socijalizaciju – navikavanje psa na različite podražaje iz njegove okoline. Uz to potrebna mu je i svakodnevna fizička aktivnost. Isto je tako jednako važno da vaš pas ne dosađuje bilo drugim psima ili ljudima u parkovima ili ljudima koji žive u blizini. Biti odgovoran vlasnik psa znači uvijek biti obazriv prema ostalima. Pretpostavka da vaš pas nije agresivan nije dovoljan argument za puštanje psa bez nadzora. Osim što je zakonski kažnjivo, treba imati na umu da nisu svi ljudi nužno ljubitelji pasa kao i činjenica da postoje pasmine koje su manje druželjubive od ostalih pasmina. Samo zato što je vaš pas prijateljski raspoložen prema drugim psima ne znači da ga trebate pustiti da otrči dok vi uzvikujete: „On se samo želi igrati“ ili „Moj pas nije agresivan“. Ponekad i najpitomiji psi mogu izmaknuti kontroli ali i ako je pas dobra ponašanja ne dopustite da se izgubi radi sigurnosti vašeg psa pa čak i vaše sigurnosti.

I na kraju zanimljivosti iz svijeta

U Švicarskoj prije nego li kupe psa vlasnici moraju pohađati tečaj na kojem uče o pravima psa, ali i obvezama vlasnika te karakteristike pojedinih vrsta. Zanimljiv je i podatak da imaju i odvjetnika za kućne ljubimce koji je dobio zakonsko pravo da zastupa životinje.

79

Dakle, **potrebno je da vlasnici kućnih ljubimaca (pasa) prilikom njihove šetnje, radi ograničavanja slobodnog kretanja životinje i sprječavanja mogućeg nasrtaja na druge životinje ili ljude, posebice djecu, koriste povodac i brnjicu.**

U cilju reguliranja navedene problematike, odredbama Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira (članak 30), Zakona o zaštiti životinja (članak 48) i Pravilnika o opasnim psima (članak 9), definiran je način držanja životinja, njihovog kretanja i postupak sa životinjama, nakon što one eventualno ugroze život ili zdravlje čovjeka svojim kretanjem ili postupkom.

Članak 30. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira predviđa novčanu kaznu za onog "tko bez nadzora i neoprezno drži životinje koje mogu povrijediti ili ugroziti građane ili tko na javnom mjestu zlostavlja životinje ili na drugi način s njima loše postupa". Za provođenje zakona nadležno je Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 48. Zakona o zaštiti životinja propisuje "zabranjeno je držanje i postupanje s kućnim ljubimcima te

njihovo kretanje na način koji ugrožava zdravlje i sigurnost drugih životinja i ljudi, a posebice djece". Za nepridržavanje zakonske odredbe predviđena je novčana kazna.

Članak 9. Pravilnika o opasnim psima predviđa da je "izvođenje opasnog ili moguće opasnog psa na javne površine dopušteno jedino s brnjicom i na povodcu, od strane punoljetne osobe i u skladu s komunalnim odredbama o uvjetima i načinu držanja pasa". Nadzor nad provedbom Zakona o zaštiti životinja i Pravilnika o opasnim psima vrši Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.

Na temelju članka 17. stavka 8. Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, broj 70/97) i članka 28. Statuta Grada Splita („Službeni glasnik Grada Splita“, broj 11/93, 6/95, 9/97, i 13/99), Gradsko vijeće Grada Splita na 32. sjednici, održanoj 3. svibnja 2000 donosi odluku o držanju pasa i postupanju sa psima i mačkama lualicama.

OGRADE PROSTORA ZA PSE

Primjeri iz našeg grada (Sučidar).

Iz navedenih primjera je vidljivo da žičana ograda bez betonskog postolja nije dobra zaštita. na tržištu se nalaze razne vrste mreža, ali u posljednje vrijeme po kvaliteti i estetici se ističu panelne ograde:

80

Od izrade do postave - "ključ u ruke"

Jurval poduzeće se bavi proizvodnjom, zastupanjem i prodajom svih vrsta panelnih ograda kao što su paneli za ograđivanje obiteljskih kuća, vila, škola, vrtića, sportskih terena, privrednih objekata i raznih industrijskih pogona.

Osim što naše panelne ograde imaju pristupačne cijene, izdržljiv i estetski dizajn, panelne ograde iz ponude Jurvala karakteriziraju i jednostavni načini instalacije koji su ekološki prihvatljivi za okoliš.

Tehničke specifikacije i značajke ograda:

-Proizvedene su jedinstvenim načinom zavarivanja žice. Žice su promjera od 4, 5 ili 6 mm. Otvor oka je veličine 5 x 20 cm. Takva struktura mreže gotovo da u potpunosti onemogućava penjanje po ogradama.

-Žice koje koristimo u ogradama su pocinčane (40-60 gr/m² Zn) ili vruće pocinčane (450 do 500 gr/m² Zn).

-Standardni pocinčani (40-60 gr/m² Zn) paneli oblažu se sa elektrostatskim prahom od poliestera (80-120 mikrona) u svim bojama po RAL tablici

-Paneli zaštićeni elektrostatskim poliesterskim prahom i zapečeni na 180 °C imaju iznimno dugačak vijek trajanja.

-Boje koje se koriste imaju UV zaštitu što garantira dugotrajnu postojanost boje.

-Svi plastični dodatci imaju UV zaštitu i izrađeni su od polimidne plastike koja je otporna na toplinu, tako da će boja tih dijelova biti postojana.

-Svi čelični vijci koje koristimo su elektro pocinčani i imaju premaz za zaštitu od korozije

Boja/Premaz:

-poliesterski elektrostatički prah

Boja:

-Standardne boje koje imamo na našem skladištu su RAL 6005 (zelena) i RAL 7016 (antracit siva) sve druge RAL boje su također dostupne po narudžbi

Pakiranje:

-Paneli na paletama

Područja primjene

-Panelne ograde se koriste za ograđivanje obiteljskih kuća, vila, škola, vrtića, sportskih terena, privrednih objekata i raznih industrijskih pogona i mnoge druge aplikacije.

Načini postavljanja ograda

Instalacija na tvrdu površinu (beton):

-Stupovi moraju biti raspoređeni na 252,5 cm od centra do centra i djelomično pričvršćene na betonski zid pomoću čelične tiple.

-Ograde panela se spajaju sa panelima pomoću spojnice.

-Nakon instalacije panela, stupovi moraju biti podjednako uravnoteženi i čelične tiple se moraju potpuno pričvrstiti.

Instalacija na mekanu površinu (zemlju):

-Rupe promjera 30 cm i 70 cm dubine i razmaknute 252,5 cm od centra do centra

-Nakon postavljanja stupova u rupe, možemo ih fiksirati sa par kamena.

-Ograde panela se spajaju sa panelima pomoću spojnice i samo uvrtnih vijaka.

-Nakon postavljanja panela, stupovi moraju biti uravnoteženi i tada punimo rupu s betonskom smjesom.

-Da se ograda nebi nakrivila ili oslabila fiksira se pomoću drvenih stupova dok se beton ne stvrdne.

-Kada se beton osuši miču se drveni stupovi.

Svaki kupac može sam uz malo alata i dobre volje postaviti svoju ogradu, no preporučamo naš stručni tim za ugradnju koji će posao odraditi profesionalno i u najkraćem mogućem roku

PONUDA

Tomica Koščec

Poštovani,

Cijene po dužnom metru su kako slijedi:

1. Visina panela 1,03 sa stupovima, debljine žice 5 mm, sa spojnicama i vijcima za spajanje panela, sa zaštitnom kapom na stupu, ograda komplet po dužnom metru - 135,82 kn

2. Visina panela 1,23 sa stupovima, debljine žice 5 mm, sa spojnicama i vijcima za spajanje panela, sa zaštitnom kapom na stupu, ograda komplet po dužnom metru - 155,98 kn

PDV je uračunat u cijene, te za Vas nudimo još 10% rabata.

Pješačka vrata sa dva stupa ,sa kvakom i bravom koštaju 1500 kn + pdv.

81

Kada će se raditi o većim količinama (300m) onda možemo još dogovoriti oko rabata na količinu.

Sa poštovanjem,

Tomica Koščec

Referent prodaje

Nakon tehno-ekonomske analize donijeti odluku-preferiram odgovarajuću živicu.

**GK
LOVRET**

5.1. IGRALIŠTE ZA MALE PSE

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

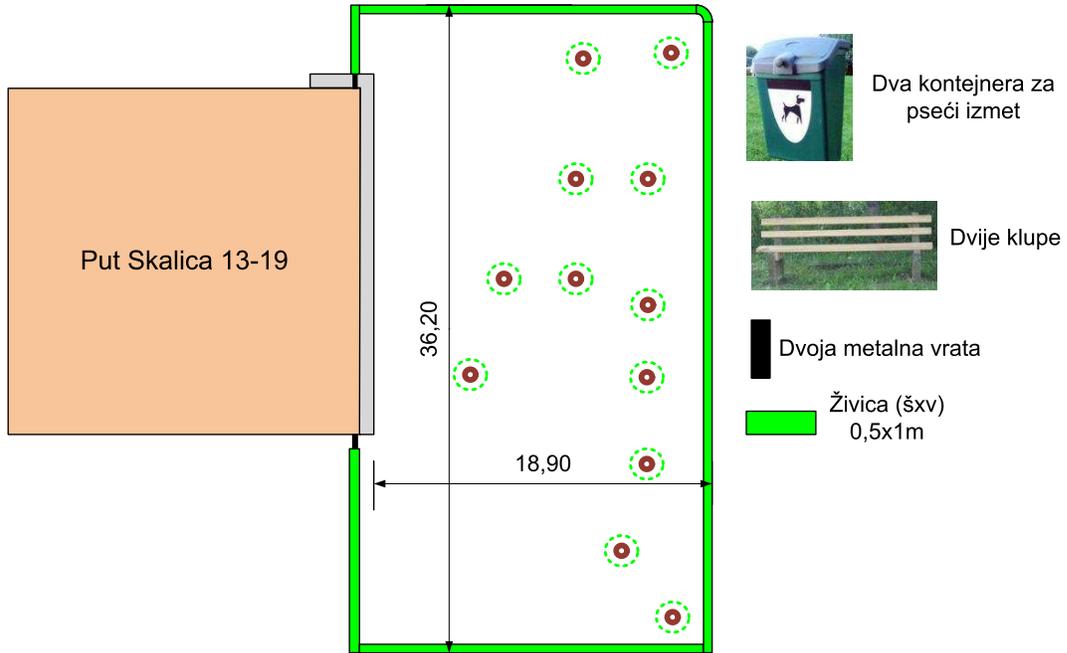
Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivnemejere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

LOKACIJA ZA MALE PSE

83

5.2. IGRALIŠTE ZA VELIKE PSE

Naziv projekta:
Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:				Trošak rada:		Ukupni trošak:	
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

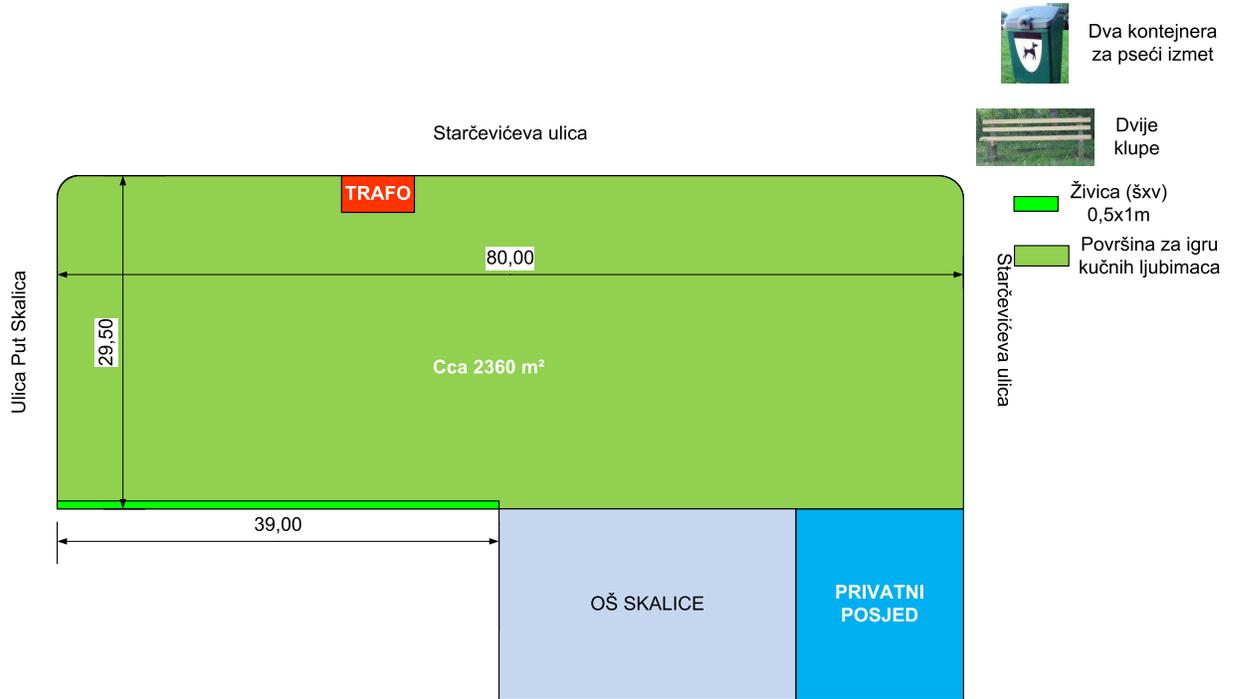
Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

LOKACIJA ZA VELIKE PSE

**GK
LOVRET**

**6. RECIKLIRANJE
OTPADA**

2014 ↘

2018

AKO JE ČISTOĆA POLA ZDRAVLJA TO NE ZNAČI
DA JE NEČISTOĆA DRUGA POLOVICA!

Tomislav Tadinac

SPLIT

Recikliranje je izdvajanje materijala iz otpada i njegovo ponovno korištenje. Uključuje sakupljanje, izdvajanje, preradu i izradu novih proizvoda iz iskorištenih stvari ili materijala. Vrlo je važno najprije odvojiti otpad prema vrstama otpadaka. Mnoge otpadne materije se mogu ponovo iskoristiti ako su odvojeno sakupljene.

U recikliranje spada sve što se može ponovno iskoristiti, a da se ne baci. U svijetu postoje centri za reciklažu koji iskorištavaju materijal od starih stvari kako bi napravili nove.

Ipak, reciklaža se može primjenjivati i u svakodnevnom životu, neovisno od toga postoje li centri za reciklažu. Npr. poklanjanje stvari koje se ne koriste je oblik reciklaže. To je mnogo bolje i korisnije nego bacanje sve te odjeće. Također, pravljenje komposta od organskih ostataka je još jedan dobar primer recikliranja. Bez uvođenja reciklaže u svakodnevni život nemoguće je zamisliti bilo kakav cjelovit sustav upravljanja otpadom.

PRIKUPLJANJE SEPARATNO PRIKUPLJENOG OTPADA PUTEM «ZELENIH OTOKA»

Zeleni otok - izdvojena, posebno estetski i funkcionalno uređena površina s posudama za odvojeno odlaganje otpada. Prema Županijskom planu gospodarenja otpadom, kriteriji izgradnje zelenih otoka su gravitirajući broj stanovnika. Broj zelenih otoka određuje se obzirom na 750 gravitirajućih stanovnika, tako da bi prema spomenutom planu na području Grada Splita u razdoblju 2008-2015. god. bio izgrađen 301 zeleni otok, a do kraja 2032. god oko 315. U ukupni broj zelenih otoka treba uračunati i 53 zelena otoka koja će se kompletirati na već određenim lokacijama.

VRSTE OTPADNIH TVARI KOJE SE MOGU POHRANITI U OKVIRU ZELENIH OTOKA

U okviru zelenih otoka na području Grada Splita, moći će odložiti slijedeće separatno prikupljene otpadne tvari:

- Papir i karton,
- Staklena ambalaža,
- PET ambalaža, ostala plastika ili TETRAPAK,
- Metalna ambalaža (MET).

Dodatno se predlaže odlaganje i separatno prikupljenih:

- Otpadnih i istrošenih baterija,
- Starih lijekova.

Za papir, karton, staklenu ambalažu te PET i MET ambalažu i otpadne materijale, na svakom zelenom otoku instalirati će se zasebni kontejneri volumena 2 m³, a za baterije i istrošene lijekove posude volumena 20L.

Budući da je u većoj mjeri zaživio koncept odvojenog sakupljanja plastičnog ambalažnog otpada predlaže se da se umjesto PET ambalaže prikuplja otpadna ambalaža tzv. tetrapak ili druga otpadna plastika.

ORGANIZACIJA RADA ZELENIH OTOKA

Prema svojem načinu rada, zeleni otoci su dostupni za odlaganje otpada 24 sata. Ne postoje stalni zaposlenici, već se redovna kontrola se obavlja od strane nadležnog gradskog komunalnog poduzeća ili druge ovlaštene organizacije, prema kojoj se obavlja i periodičko pražnjenje kontejnera/spremnika.

OPSEG I SADRŽAJ ZELENI OTOKA

Prema određenom načinu i vrsti otpadnih tvari, zeleni otok će se sastojati od:

d) jednog spremnika obilježenog ZELENOM bojom s natpisom STAKLO – TAKLENA AMBALAŽA,

e) jednog spremnika obilježenog PLAVOM bojom s natpisom PAPIR,

f) jednog spremnika obilježenog sivom bojom s natpisom MET AMBALAŽA – LIMENKE,

g) jednog spremnika obilježenog ŽUTOM bojom s natpisom PLASTIČNA PET, OTPADNA PLASTIKA, AMBALAŽA odnosno OTPADNI TETRAPAK

h) jednog malog CRVENOG spremnika s natpisom STARE BATERIJE (opcija),

i) jednog malog BIJELOG spremnika s natpisom STARI LIJEKOVI (opcija)

U spremnike obilježene PLAVOM bojom s natpisom PAPIR, kao i u spremnike s plavim poklopcima na javnim površinama koji se koriste već niz godina, smiju se odlagati:

- novine, časopisi, prospekti i katalozi,
- kompjuterski papir, bilježnice, pisaći papir, pisma,
- knjige i slikovnice,
- uredske tiskovine, telefonski imenici,
- papirnate vrećice, kartonske fascikle,
- ambalažne kutije od tankog kartona.

U iste spremnike NE smiju se odlagati:

- zauljeni i prljavi papir,
- indigo papir,
- ugljeni papir

- termo (faks) papir,
- fotografije i foto papir,
- pelene.
- gumirane etikete,
- složena višeslojna ambalaža (npr. tetrapak od mliječnih proizvoda i sokova),
- velike kartonske kutije i valovita ljepenka,
- papirnate vrećice iz usisivača,
- tapete,
- papirnate maramice,
- pisači papir prije odlaganja iskoristite s obje strane.

U sivo označene spremnike s natpisom ALUMINIJSKA MET AMBALAŽA – LIMENKE mogu se odlagati:

- prazne limenke od pića, napitaka i hrane,
- čepove od staklenki,
- aluminijske folije (npr. od čokolade),
- aluminijske poklopce čaša za jogurt i sl.

U iste spremnike nije dozvoljeno odlaganje:

- limenki s ostacima boja, lakova i ulja,
- limenki s ostacima od kemikalija,
- boca i limenki od plinova pod tlakom (npr. propan/butan boce),
- boca i limenki od zapaljivih i eksplozivnih tekućina,
- aluminijskog posuđa,
- aluminijskih kablova,
- nemetalne ambalaže.

U spremnike oznake PET ambalaža odnosno TETRAPAK ne smije se odlagati:

- čepove s PET ambalaže,
- predmete koji su izrađeni od nekoliko različitih vrsta plastike (npr. igračke),
- plastične vrećice,
- plastificirani papir,
- plastične cerade i folije, plastične cijevi,
- plastično posuđe, čašice od jogurta i sl.

88

Baterije su opasan otpad, ali i vrijedan sekundarni izvor teških metala. Međutim, stare baterije sadrže različite opasne tvari, prvenstveno teške metale koji u većim količinama izravno ugrožavaju okoliš i zdravlje ljudi. S druge strane, uz ispravno postupanje ti teški metali mogu se uspješno reciklirati čak 500 puta. Zato je iznimno važno stare baterije ne odlagati u kućni otpad već u male CRVENE spremnike s natpisom STARE BATERIJE.

Ukoliko se pravilno odvojeno skupljaju, stare je lijekove moguće obraditi tako da ne dovode u opasnost zdravlje i živote, te ne zagađuju okoliš. Zato toga je potrebno stare i ne upotrebjene lijekove ne čuvati i ne odlagati u kućni otpad već u male BIJELE spremnike s natpisom STARI LIJEKOVI. Također se isti mogu zbrinuti u najbližoj ljekarni. Poželjno je to izvesti bez rasipanja lijeka, uz odvajanje kartonske, staklene i plastične ambalaže, i odlaganje iste u za njih namijenjene spremnike.

Prema utvrđenom sadržaju i opsegu zelenih otoka, organizacija prostora se može izvesti na razne načine, što najvećim dijelom ovisi o raspoloživosti površine. Najčešće se koriste dva osnovna tipa rasporeda prostora kako je to prikazano na donjim slikama:

TIP -1

TIP-2

Svjetska organizacija za zaštitu prirode WWF (World Wide Fund for Nature) u izvještaju o stanju planeta 2014.:

Kad bi svi na svijetu živjeli kao Hrvati, ne bi nam bila dosta dva planeta!

**GK
LOVRET**

6.1. ZELENI OTOK (Vrtiči)

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

Održavati edukativne radionice tražiti da svaki vrtić ima kontejnere za odvajanje otpada:

- Ako krenemo od djece, ona će zračiti tim znanjem i navikama te će kontrolirati i roditelje i bake i djede da ne odvoje otpad u pogrešnu vrećicu, kutiju ili spremnik .
- Edukacija je važna. S obzirom da živimo na području gdje imamo problema s odlagalištem, treba krenuti na vrijeme s edukacijom najmlađih kako bismo spriječili katastrofu.
- Tijekom radionica djeca i sama odvajaju otpad u odgovarajuće spremnike.
- Djeci je to sve zanimljivo, njima je to sve novo.

**GK
LOVRET**

**6.2. ZELENI OTOK
(Lovretska ulica)**

Naziv projekta:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

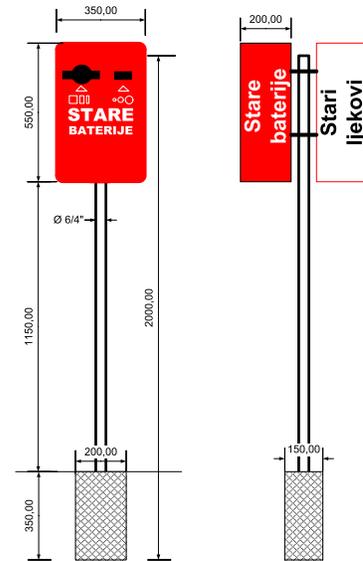
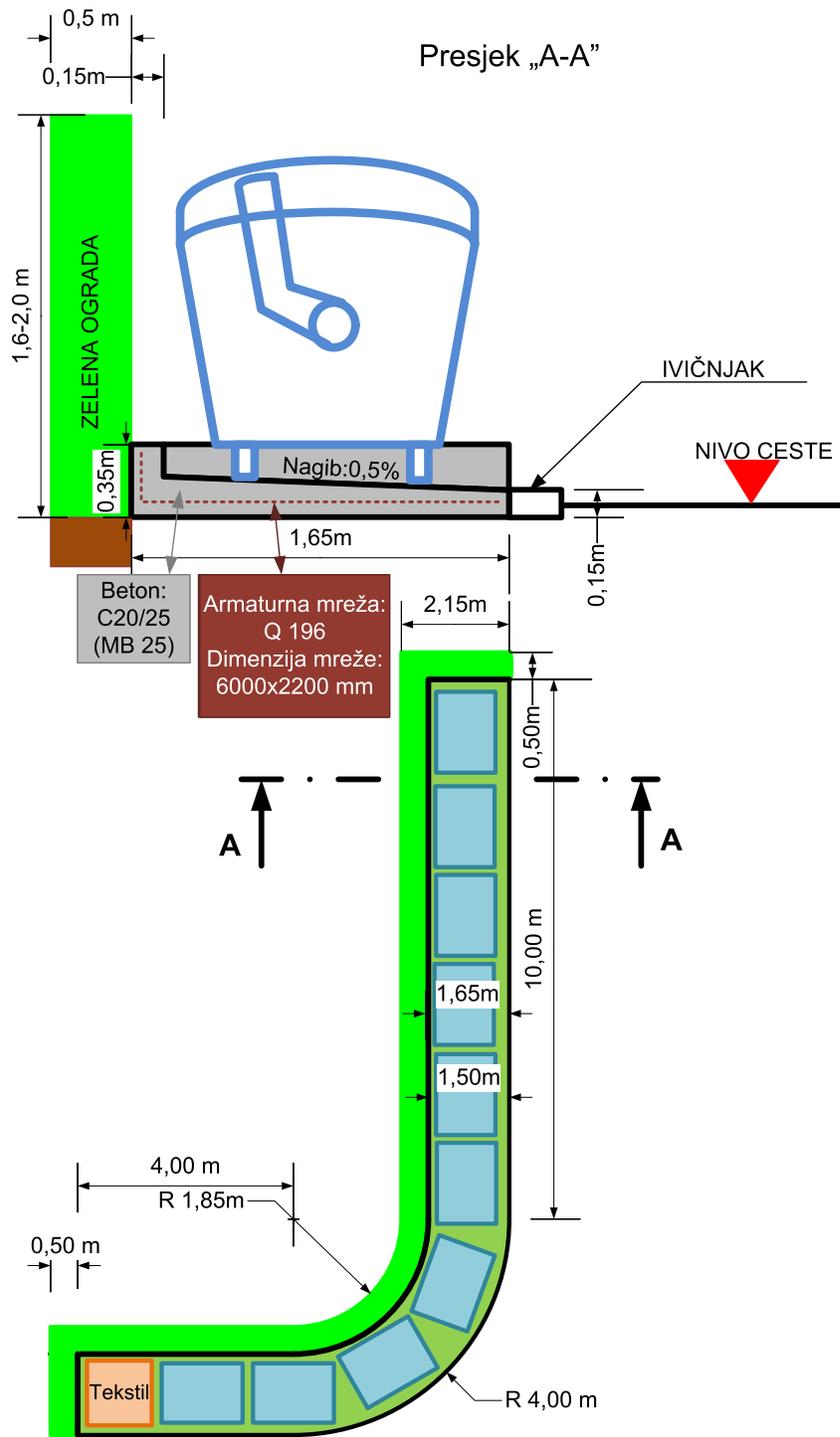
Preventivne i/ili korektivne mjere:	
-------------------------------------	--

Prioritet broj:

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

92

Prijedlog da se u betonskom okviru „zelenog otoka” postavi stup na koji se montiraju mali(20l) kontejneri za stare baterije i lijekove!

**GK
LOVRET**

6.3. ZELENI OTOK (Starčevićeva ulica)

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

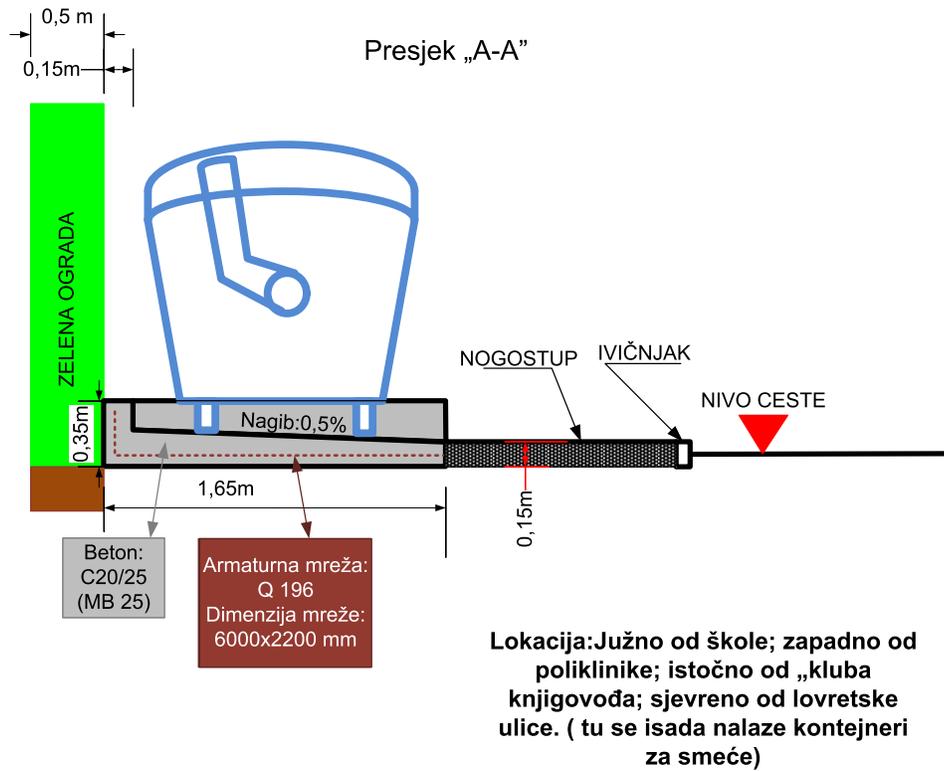
Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

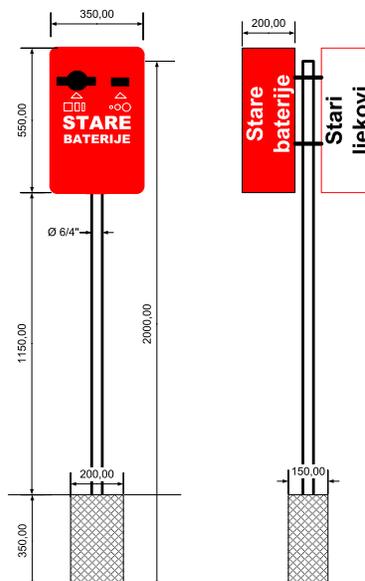
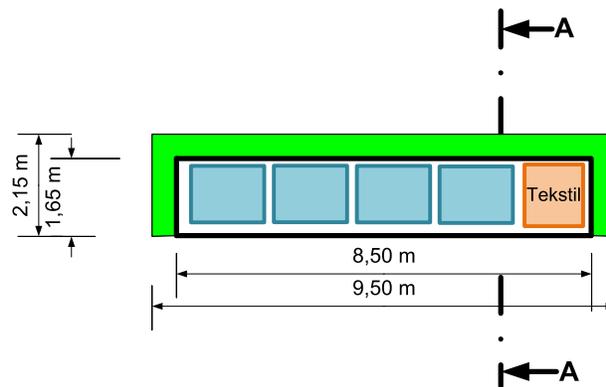
Preventivne i/ili korektivnemejere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

94

**GK
LOVRET**

6.4. ZELENI OTOK (Put Skalica)

Naziv projekta:

Prioritet broj:

Planirano:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

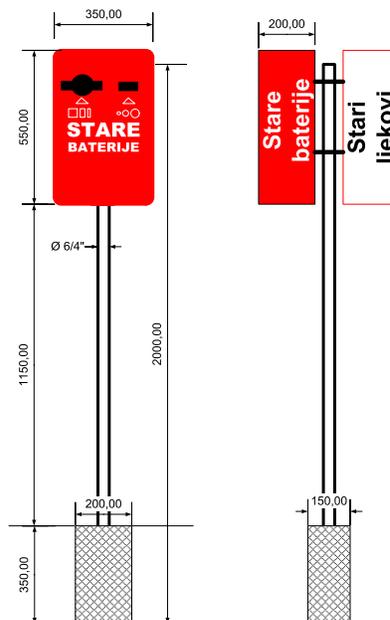
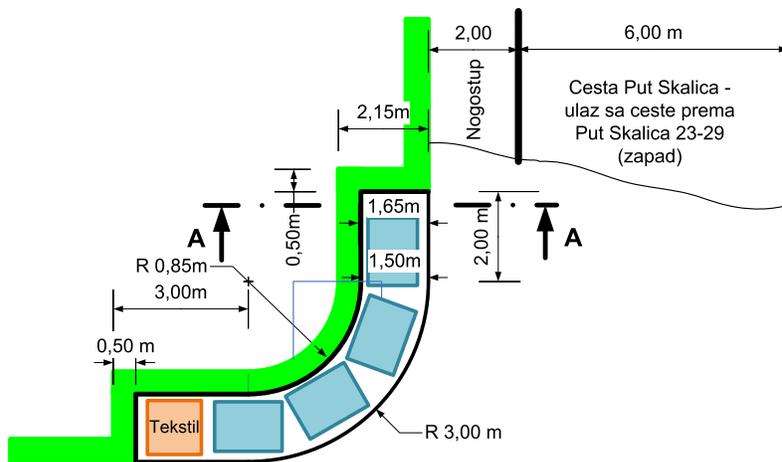
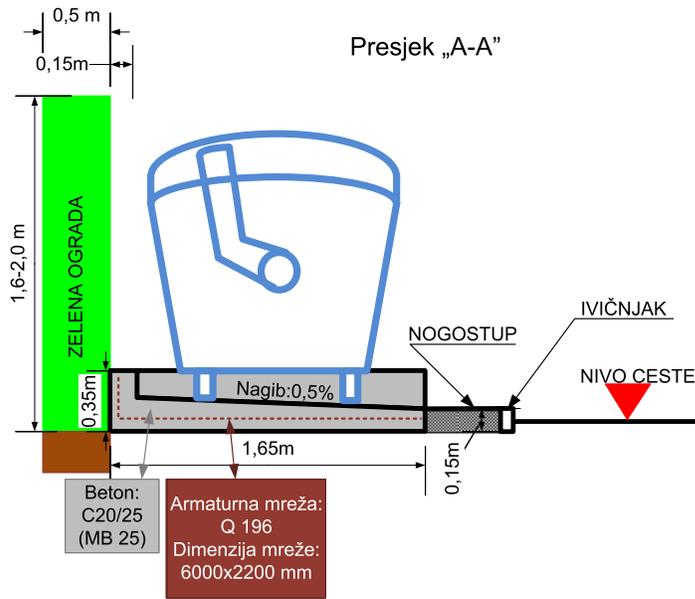
Ostvareno:	Datum početka:				Datum završetka:			
	Trošak materijala:		Trošak rada:		Ukupni trošak:			
	Izvori sredstava:							
	Grad:		Kotar:		Donacije:		Volenteri:	
	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%	Iznos:	%

Analiza realizacije projekta:	
-------------------------------	--

Preventivne i/ili korektivnemejere:	
-------------------------------------	--

Voditelji projekta:

Ime i Prezime:	Datum:		Ime i Prezime:	Datum:	
	Od:	Do:		Od:	Do:

**GK
LOVRET**

**7. KULTURA-
ZABAVA-SPORT**

2014 ↘

2018

UČENJE JE SVJETLOST
Seneka (4.-65. pr.Kr.)

SPLIT

Osmisliti određene aktivnosti s težištem na omladinu ali to ne znači da treba zaboraviti i osobe starije dobi:

- osmisliti Dan Lovreta (da to ne bude neki „DERNEK“)
- osnovati malonogometni klub
- organizirati edukaciju i turnir u Bridž
- organizirati edukaciju i turnir u Šahu
- organizirati učenje stranih jezika
- organizirati mjerenje tlaka i šećera
- pjesničke večeri
- organizirati edukaciju eko vožnje itd. itd.

Ovi programi u prvom redu ovise o zainteresiranosti pojedinaca volontera! Zato jedan od najvažnijih zadataka treba biti pronalaženje upravo takvih pojedinaca.

**GK
LOVRET**

AMERIKANCI, MOJI SUGRAĐANI,
NEMOJTE PITATI ŠTO VAŠA ZEMLJA
MOŽE UČINITI ZA VAS.
PITAJTE ŠTO VI MOŽETE UČINITI
ZA SVOJU ZEMLJU!

J.F.Kennedy (1917-1963)

99

8. KAKO?

2014

2018

SPLIT

Htio bi najprije objasniti pravnu situaciju:

GK nije pravna osoba pa kao takva ne može sklapati nikakve poslovne transakcije. Time jasno ima i druga strana medalje a to je da ne možete imati ni materijalnu odgovornost! Ali ostaje društvena i moralna odgovornost. Ako pak smatrate da moralna i društvena nije bitna u odnosu na materijalnu odgovornost Vi ste lagali i prevarili birače!? Jedino rješenje je:OSTAVKA!

Bez obzira što javnu i inu nabavu na Vaš zahtjev radi administracija grada Vi ste dužni vršiti kontrolu trošenja novca GK Lovret i kontrolirati kvalitetu izvršenih radova . naveo bi primjer dječjeg igrališta u Starčevićевой ulici za koji je potrošeno cca 80.000,00 kuna a ne zna se:

- tko je izradio projekt?
- gdje je dokumentacija?
- tko je bio nadzor?
- tko je izvršio zaprimanje objekta?
- gdje je uporabna dozvola?

Kako se ovo ne bi dogodilo navodim izvadak iz zakona o gradnji (Članak 40.):

Sudionici u gradnji jesu:

- investitor,
- projektant,
- izvođač,
- nadzorni inženjer.
- revident.

100

Vi bili zakonski odgovorni ili ne morate biti sudionik pri izboru svih sudionika u gradnji jer je to jedini način da štite interese građana GK kako bi ne samo zaštitili njihove interese neg je to jedini način i da spriječite korupciju koja je prisutna među sudionicima u gradnji. To što neki u gradu (gosp.Kovačević) misle da su to novci grada je totalna zamjena teza! Novci su od građana a valjda onda i od građana GK Lovret.

Koji su ciljevi ovog prijedloga ili koje ciljeve želite ostvariti odrediti će i što ćete raditi i koji su prioriteti. Da Vam olakšam odluku prilažem tri tablice: ne treba biti puno pametan pa vidjeti da smo GK u vrhu i po broju stanovnika i po raspoloživoj površini, ali smo zato u sredini po broju stanovnika na jedan hektar! To dovoljno govori da prvi cilj mora biti:

-Zabrana gradnje stambenih objekata jer će to narušiti kvalitetu života u GK Lovret.
Zašto je Park mladosti kapitalan objekt? Pa on će znatno povećati korisnu zelenu površinu po glavi stanovnika a to je poboljšanje kvalitete života u GK Lovret, pa je slijedeći cilj:
-Izrada projekta Parka mladosti što prije kako ista s obzirom na projekt Brodarice ne bi također bila predviđena za stambenu i/ili stambeno-poslovnu zonu.

Kad vidite prijedloge, možete odmah naći opravdanje: Nema dovoljno novaca!? Uvijek je bilo novca samo nije bilo pameti i volje. Poznata je izreka u upravljanju:

TKO HOĆE NAĐE NAČIN A TKO NEĆE NAĐE IZGOVOR!

Što je GK Lovret? Ono što čini jednu ideju prihvatljivom ili neprihvatljivom su ljudi, jer je kotar samo pravni oblik na komadu papira. U stvarnosti, kotar su ljudi. E, pa u ljudima je problem!? potrebno je u GK pronaći dvadesetak ljudi volentera koji znaju hoće i ostvarenje plana će biti puno realnije. Kada imate male ciljeve imate i mala ostvarenja! Granice su one koje određuju ljudi svojim sposobnostima.

“Najvažniji su ljudi. Ako nemate dobar tim, sve ostalo neće pomoći, ali isto tako, pronaći pravog čovjeka, to je kao nabasati na bocu hladnog piva usred pustinje”.

R.br.	Kotari (po površini)	Površina (ha)	Broj stanovnika	Broj stanovnika po (ha)
12	MEJAŠI	361	5304	15
25	VAROŠ	222	5697	26
4	BRDA	168	6188	37
27	ŽNJAN	166	3347	20
10	LOVRET	162	9290	57
13	MEJE	150	4196	28
23	ŠPINUT	121	8788	73
1	BAČVICE	119	3347	28
15	NESLANOVAC	97	3672	38
19	SIROBUJA	95	2295	24
22	ŠINE	68	1108	16
24	TRSTENIK	67	7016	105
20	SPLIT 3	56	1032	18
3	BOL	52	1155	22
26	VISOKA	51	4817	94
21	SUČIDAR	47	1072	23
5	GRAD	42	7571	180
14	MERTOJAK	40	7503	188
17	PUJANKE	40	9502	238
18	RAVNE NJIVE	39	5812	149
11	LUČAC-MANUŠ	36	6840	190
7	KMAN	33	5882	178
6	GRIPE	32	6739	211
16	PLOKITE	24	6677	278
2	BLATINE-ŠKRAPE	23	6777	295
9	LOKVE	21	7173	342
8	KOCUNAR	17	4376	257

101

R.br.	Kotari (po broju stanovnika)	Površina (ha)	Broj stanovnika	Broj stanovnika po (ha)
17	PUJANKE	40	9502	238
10	LOVRET	162	9290	57
23	ŠPINUT	121	8788	73
5	GRAD	42	7571	180
14	MERTOJAK	40	7503	188
9	LOKVE	21	7173	342
24	TRSTENIK	67	7016	105
11	LUČAC-MANUŠ	36	6840	190
2	BLATINE-ŠKRAPE	23	6777	295
6	GRIPE	32	6739	211
16	PLOKITE	24	6677	278
4	BRDA	168	6188	37
7	KMAN	33	5882	178
18	RAVNE NJIVE	39	5812	149
25	VAROŠ	222	5697	26
12	MEJAŠI	361	5304	15
26	VISOKA	51	4817	94
8	KOCUNAR	17	4376	257
13	MEJE	150	4196	28
15	NESLANOVAC	97	3672	38
1	BAČVICE	119	3347	28
27	ŽNJAN	166	3347	20
19	SIROBUJA	95	2295	24
3	BOL	52	1155	22
22	ŠINE	68	1108	16
21	SUČIDAR	47	1072	23
20	SPLIT 3	56	1032	18

R.br.	Kotari (stanovnika po hektaru)	Površina (ha)	Broj stanovnika	Broj stanovnika po (ha)
9	LOKVE	21	7173	342
2	BLATINE- SKRAPE	23	6777	295
16	PLOKITE	24	6677	278
8	KOCUNAR	17	4376	257
17	PUJANKE	40	9502	238
6	GRİPE	32	6739	211
11	LUČAC- MANUŠ	36	6840	190
14	MERTOJAK	40	7503	188
5	GRAD	42	7571	180
7	KMAN	33	5882	178
18	RAVNE NJIVE	39	5812	149
24	TRSTENIK	67	7016	105
26	VISOKA	51	4817	94
23	ŠPINUT	121	8788	73
10	LOVRET	162	9290	57
15	NESLANOVAC	97	3672	38
4	BRDA	168	6188	37
1	BAČVICE	119	3347	28
13	MEJE	150	4196	28
25	VAROŠ	222	5697	26
19	SIROBUJA	95	2295	24
21	SUČIDAR	47	1072	23
3	BOL	52	1155	22
27	ŽNJAN	166	3347	20
20	SPLIT 3	56	1032	18
22	ŠINE	68	1108	16
12	MEJAŠI	361	5304	15